

Nr. 11 - Juni 1991
3e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 5,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCRIFT

Speciaal voor
SCHUTTERIJEN

Alle soorten
**VEREN EN
PLUIMEN**

Leverbaar
in verschillende
maten en
kleurcombinaties

Kom geheel vrijblijvend kijken in
onze speciale afdeling, waar wij u
vele modellen kunnen tonen.

**'t versierhoés
geer v.d. veer**

Kwartelenmarkt/Jodenstraat 32
5911 HK Venlo Tel. 077-517169

IMPORT EXPORT

JANFRÉ

**Voornaamste punten waar u op let
bij aanschaf van nieuwe uniformen:**

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
Vraag vrijblijvend offerte.
Maak een afspraak.

**uniformen-
petten-
uitmonsteringen**

BRUSSELESTRAAT 124
6211 PH MAASTRICHT
TELEFOON 043-217712

GILDE- en SCHUTTERSZILVER

Goud- en Zilversmederij
JUWELIERS-HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
TELEFOON 04920-50792

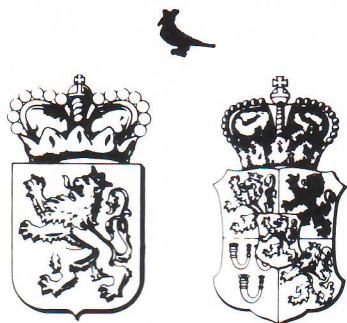

LAAT KICKEN NAAR UW BANDEN KIJKEN

Bandenspecialist
KICKEN b.v.

VOERENDAAL Valkenburgerweg 41 tel 045-751700	MAASTRICHT Bemelerweg 90 tel 043-621515
TEGELEN Kaldenkerkerweg 96 tel 077-33433	SITTARD Bergerweg 59 tel 04490-10707

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar. Abonnementprijs Hfl 20,-/BF 385 per jaar bij vooruitbetaling. Losse nummers à Hfl 5,-/BF 95 excl. Hfl 2,50/BF 50 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 12.22.15.125 Postgironummer 2878343
België: Gemeentekrediet van België Agentschap Hechtel, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie

Drs. Jan Gerits - Eksel
Drs. Jos Gerits - Spaubeek
Piet Hermans - Nederweert
Wim Pijpers - Heythuysen
Werner Smet - Kinrooi
Drs. Jean Walraven - Roermond.

Redactie-adres

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post,
Heerstraat Noord 69, Beegden.

Advertentie-acquisitie

Meertens Media
Prins Bisschopsingel 49,
6212 AB Maastricht
Tel. 043-214098
B.g.g. 04455-1436.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie. Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

Beste schuttersvrienden

Voor U ligt al weer nummer elf van het Limburgs Schutterstijdschrift. Een nummer dat ik de ondertitel mee wil geven van: 'Voor elk wat wils'.

Correspondent. Trots kunnen wij U de correspondent voorstellen van de Zuid-Limburgse Schuttersbond. Het is Fred Louwen bieleman van schutterij St. Martinus-Houthem St. Gerlach. Fred heeft zijn sporen op het redactionele vlak reeds lang verdiend. Samen met zijn vriend en mede-bieleman Piet Heijnen verzorgt hij al geruime tijd het kwartaalblad van hun schutterij. Het adres van Fred is: Baron de Selysstraat 15, 6301 JZ Valkenburg aan de Geul.

Opinieblad. Het Limburgs Schutterstijdschrift ontwikkelt zich langzaam ook tot een opinieblad. Door de vele contacten die wij hebben, vernemen we de zaken die in het (Limburgse) schutterswezen spelen. Men verwacht dat wij 'problemen' bespreekbaar maken in het tijdschrift. Voordat wij overgaan tot het schrijven van een artikel wordt eerst gecontroleerd of en zo ja hoe een dergelijk 'probleem' in de andere bonden en binnen het federatiebestuur leeft. Wees daarom niet ongeduldig als Uw 'probleem' niet in het eerstvolgende nummer is opgenomen.

Archief. Het schuttersverleden ontsluit zich. We kunnen ons een steeds duidelijker wordend beeld vormen over het ontstaan van het Limburgse Schutterswezen, haar ontwikkeling en natuurlijk de geschiedenis van het OLS. We beseffen dat hieraan ook nadelen zitten. Het kan zijn dat we misschien onbewust oude, zeer moeilijk genezen wonden in een dorpsgemeenschap weer opentrekken. We zullen daarom de nodige voorzichtigheid betrachten bij het vermelden van namen, data etc. zonder dat we de waarheid geweld aandoen.

Themadag schutterswezen. De redactie onderzoekt de mogelijkheid om een themadag te organiseren. Diverse deskundigen op het gebied van het schutterswezen hebben hun medewerking reeds toegezegd. U hoort nog van ons.

Groepsfoto's. Bij de stand van het Limburgs Schutterstijdschrift kunt U de foto's inzien en bestellen die foto Kiek van onze schutterijen maakte.

Collectief abonnement. In het najaar ontvangen alle schutterijen een brief van ons met daarin het voorstel van tenminste 25 abonnementen op één adres met flinke korting. Maak Uw bestuur alvast warm voor het idee.

Veel leesplezier toegewenst, Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in september verschijnen. Inzenden van artikelen, foto's en advertenties tot uiterlijk 1 augustus.

WAARSCHUWING

Schutterijen die exercitiewapens in bruikleen hebben van het Ministerie van Defensie hebben destijds verklaard deze wapens goed te onderhouden en ze niet door te verkopen. Ons hebben berichten bereikt als zou een schutterij exercitiewapens te koop aanbieden. Dat is niet toegestaan. Reeds eerder heeft Defensie gedreigd met het innemen van alle exercitiewapens toen bleek dat er onzorgvuldig werd omgegaan met de wapens, weer gebruiksklaar werden gemaakt of zelfs werden verkocht. Dat de handelswijze van deze ene schutterij de volledige intrekking kan betekenen van alle in bruikleen verstrekte wapens is het logische gevolg van het niet opvolgen van een overeenkomst.

Er bestaat momenteel weer een grote behoefte aan exercitiewapens. We hopen U binnenkort de procedure te kunnen aanreiken hoe U in het bezit kunt komen van een nieuwe hoeveelheid (gratis) exercitiewapens.

Voorpagina: Secretaris Nic Baetsen van schutterij St. Urbanus-Maasniel: "De schutterij is blij een stuk van haar verleden teruggekregen te hebben dankzij Dennis en zijn detector". Dennis: " Binnenkort ga ik met mijnheer Baetsen loden kogels zoeken".

Foto: Piet Jeurissen.

HET EERSTE OUD-LIMBURGS SCHUTTERSFEEST (1)

– Buggenum 27 mei en 24 juni 1906 –

Het winnen door schutterij St. Aldegondis-Buggenum van het Groot Internationaal Schuttersfeest op 29 juni 1905 in Nunhem is om meerdere redenen een belangrijk gebeuren geweest.

Voor schutterij St. Aldegondis, ook vaker St. Aldegonda genoemd, betekende deze overwinning op voorhand een kroon op de geplande feestelijkheden in het kader van het 300-jarig bestaan van de schutterij in 1906; een extra reden dus om van het Groot Internationaal Schuttersfeest 1906 iets aparts te maken.

Voor het Limburgse Schutterswezen betekende deze overwinning een wijziging in de tot dat moment gangbare benaming "Groot Internationaal Schuttersfeest" in "Oud-Limburgsch Schuttersfeest".

Sinds 1870 ontwikkelden de dorpsschuttersfeesten zich steeds meer tot regionale schuttersfeesten die op hun beurt een vervolg kregen in de, drie tot vier keer per jaar in de Limburgen plaatsvindende schuttersfeesten onder de naam: "Groot Internationaal Schuttersfeest".

Aan deze internationale schuttersfeesten namen naast Nederlands- en Belgisch-Limburgse schutterijen ook regelmatig Duitse schutterijen en schutterijen uit het Duitstalige deel van België deel.

De stormachtige toename van het aantal Limburgse schutterijen (vooral tussen 1880 en 1890) en de steeds vakere afwezigheid van Duitse schutterijen op het "Groot Internationaal Schuttersfeest", leidde in 1905 tot de naamswijziging van dit schuttersfeest.

Het was schutterij St. Aldegondis-Buggenum die haar "Groot Internationaal Schuttersfeest" de zeer toepasselijke naam gaf van: "Oud-Limburgsch Schuttersfeest". De diepere betekenis van het begrip "Oud-Limburgs" is nog steeds onbekend evenals de naamgever. De gedachte dat het begrip "Oud-Limburgs" zou teruggrijpen naar de tijd dat de beide Limburgen een staatkundige eenheid vormden, kan evenmin gestaafd worden. De beide Limburgen vormden nooit een echte eenheid. Ook het vervallen van het begrip "Hertogdom", eind 1905, geeft onvoldoende houvast voor het ontstaan van het begrip. Onderzoek heeft mij ook nog geen concreet antwoord opgeleverd. Toch denk ik voldoende aanknopingspunten te hebben om de herkomst van het begrip "Oud-Limburgs" (in een volgend artikel) te kunnen verklaren. Het gebruik van de naam "Oud-Limburgs" of "Oud" in geschriften werd niet aangetroffen, evenmin werd het begrip gebruikt bij oudere schuttersfeesten.

Bij de foto: Beschermheer, Regelings- en Feestcommissie der Feesten te Buggenum, 24 juni 1906. Foto gemaakt door H.H. Abrahams (amateur-fotograaf). Foto eigendom van H. Pijls. V.l.n.r. J. Hendriks, onbekend, meester Jaspers, Th. Verheggen, J. Franssen, G. Hermans, W. Hendriks. Bovenste rij G. Vogels, H. Verheggen, J. Jaspers, Th. Op 't Root, onbekend, onbekend, M. Op het Root, H. Pijls, Eggels en J. Vogels. (NB foto werd in twee keer genomen).

Feit is dat schutterij St. Gregorius de Grote uit Brunssum dit jaar de eer heeft om het 75ste schuttersfeest te mogen organiseren dat de naam draagt "Oud-Limburgs Schuttersfeest".

Ook op het gebied van de Promotie heeft schutterij St. Aldegondis baanbrekend werk verricht. Waren de voor-aankondigingen en de advertenties van de "voorlopers" van het O.L.S. tot 1906 over het algemeen slecht te noemen, de Regelingscommissie O.L.S.-1906 publiceerde alleen al in de Maas & Roerbode (verder MR te noemen) in totaal meer dan 20 artikelen en advertenties die betrekking hadden op het O.L.S.-1906 in Buggenum. Aan de hand van deze berichten, wil ik U kennis laten maken met het Oud-Limburgs Schuttersfeest in 1906 te Buggenum. Bij alle publicaties vindt U de bronvermelding.

Uitslag

Uitslag en verslag van het op 29 juni 1905 in Nunhem gehouden Groot Internationaal Schuttersfeest.

1e Prijs, verguld zilveren medaille + 100 francs, schutterij St. Aldegondis- Buggenum.

2e Prijs, zilveren medaille + 75 francs, schutterij uit St. Odiliënberg.

3e Prijs, zilveren medaille + 25 francs, schutterij uit Ool-Herten.

4e Prijs schutterij St. Barbara uit Leveroy.

Aan schutterij St. Aldegondis uit Buggenum de eer om, volgens vaststaande traditie, in 1906 het Groot Internationaal Schuttersfeest te organiseren.

Aangezien schutterij St. Aldegondis in 1906 haar 300-jarig bestaan zal herdenken, komt de overwinning en het mogen organiseren van het Groot Internationaal Schuttersfeest in 1906 voor het bestuur van schutterij St. Aldegondis als een geschenk en gaat men aan het werk om deze feesten groots te vieren (MR 1-7-1905).

In een artikel van de gemeente Buggenum vinden wij het volgende: "Naar wij vernemen, zal onze schutterij op Zondag voor Pinksteren e.k. haar schuttersfeest met wedstrijden om den Oud-Limburgschen Schuttersprijs geven" (MR 23-12-1905).

Buggenum. Naar we vernemen, zal door onze schutterij St. Aldegonda, die verleden jaar op het schuttersfeest te Nunhem den 1e prijs behaalde, op Zondag vóór Pinksteren een groot internationaal Schuttersfeest met festival georganiseerd worden. (MR 10-2-1906).

Buggenum.

**GROOT INTERNATIONAAL
OUD-LIMBURGSCHE**

**Schuttersfeest
met Festival,**

op ZONDAAG 27 MEI a.s.

Eerste Prijs

Gouden Medaille en 150 francs.

6434 HET BESTUUR.

Advertentie in MR 14-4-1906.

In een Gemeenteraadsverslag van Buggenum, geda-teerd 17 februari 1906, lezen we: "Het verzoek van de schutterij om planken voor zitplaatsen bij gelegenheid van 't a.s. schuttersfeest is goed gevonden. Aan de Vereeniging wordt een canadaboorn gegeven waarvan ze de noodige planken kunnen laten zagen".

Buggenum. Voor het groot int. Schuttersfeest op 27 Mei alhier te houden, hebben zich reeds verschillende verenigingen aangemeld. (MR 14-4-1906).

BUGGENUM.

Groot Internationaal Oud-Limburgsch Schuttersfeest met Festival,

ter gelegenheid van het
25-jarig bestaan der Zangvereniging „L'UNION CHORALE,"
op 27 Mei aanstaande.

1e of Oud-Limb. Schuttersprijs Gouden Med. en 150 francs. Verder belangrijke prijzen. Zie circulaire en programma.

Extra Stoombootdienst VENLOO — BUGGENUM en ROERMOND — BUGGENUM, (vice-versa)

Aanmelding voor 5 Mei aan de secretarissen
Verenigingen die geen uitnodiging mochten ontvangen hebben,
worden beleefd verzocht, deze als zoodanig te beschouwen.

HET BESTUUR.

*Advertentie MR 24-4-1906, 8-5-1906 en 12-5-1906
(75% ware grootte advertentie).*

Buggenum. De feesten door onze schutterij en Zangvereniging te houden op 27 Mei e.k. (zie advertentie in dit nummer) beloven luisterrijk te worden.

"De Doolhof" des Heeren Beltjens, welwillend voor deze gelegenheid afgestaan, is een eenig fraai plekje, als door de natuur zelf voor dit gecombineerde feest bestemd.

Waardevol en prachtig zijn de uitgelofde medailles en hoog de geldpremies, terwijl behalve deze nog zijn toegezegd één medaille voor de beste en schoonste houding in den optocht en ééne medaille voor de fraaist gecostumeerde en best bewapende schutterij.

Ter gelegenheid van het feest zal er een extra stoomboot naar hier vertrekken uit Venloo te 9 uur en uit Roermond te 1 uur 15 min.

Aangiften worden door de besturen der beide gezelschappen ingewacht voor 5 Mei aanst. (MR 28-4-1906).

Buggenum. Zoals men uit de geplaatste advertenties heeft kunnen zien, zal er op Zondag 27 Mei a.s. alhier een groot int. Schuttersfeest plaats hebben, terwijl de zangvereniging met een festival haar 25 jarig bestaan zal vieren.

Er zal niets gespaard worden om het feest zoo luisterrijk mogelijk te doen slagen. De beide verenigingen zullen hun beste beentje voorzetten, en te oordeelen naar de voorbereidende werkzaamheden belooft het gecombineerde feest schitterend te zijn. Reeds hebben zich een 40-tal schutterijen aangemeld, terwijl een 12-tal harmonie- en zanggezelschappen definitief hunne deelname hebben toegezegd.

Door verschillende ingezetenen zijn reeds prachtige medailles beschikbaar gesteld. (MR 5-5-1906).

Prijsvogelschieten op Zondag den 13 Mei bij J. Smeets, veerman, Buggenum, op dezelfde soort bollen, waarop geschoten wordt bij het aanstaande Schuttersfeest. (Tekst Advertenties in de MR 10-5-1906 en 12-5-1906).

Buggenum. Zoals men uit de geplaatste advertentie heeft kunnen zien, zal Zondag 13 Mei bij J. Smeets, in het veerhuis alhier, prijs geschoten worden op bolletjes en schietboom, die op het a.s. schuttersfeest gebruikt worden.

Tevens stelt de schutterij bij het a.s. schuttersfeest het geweer beschikbaar voor vereenigingen, welke zelf geene buks bezitten. Naar we vernemen, zullen de uitvoerige programma's van het schuttersfeest alsook van het festival nog deze week verschijnen. (MR 12-5-1906).

De organiserende schutterij plaatst op 23 mei en 26 mei 1906 onderstaande advertenties in de MR.

NAAR BUGGENUM!!!

GROOT INTERNATIONAAL OUD-LIMBURGSC
SCHUTTERSFEEST

te geven door de
 Schutterij „ST. ALDEGONDA”
 en
FESTIVAL

ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der Zangv. »L'Union Chorale»,
 op Zondag 27 Mei a.s., (Kermis-Zondag),
 in den heerlijk dichtbelommerden tuin met aangrenzende weide van
 den EdelGrootAchtbaren Heer A. Beltjens.

OPTOCHT te half twee.

**Extra Stoombootdienst VENLOO-BUGGENUM en
 ROERMOND-BUGGENUM, vice-versa.**

Vertrek uit VENLOO, voormiddags 9 uur.
 » » ROERMOND, 's namiddags 1 uur 15 min.

Entrée 20 cent. Eereleden vrij.

Buffet: Wijn en Bier. Goede bergplaats voor rijwielen.

De Zomerkermis is voor deze gelegenheid ver-
 vroegd en begint op 27 Mei.

HET BESTUUR.

In de MR van 2 juni 1906 staat het volgende bericht: "Uitstel Oud-Limburgsch Schuttersfeest i.v.m. zeer slechte weer tot 24 juni 1906". (Wordt vervolgd).

In de MR van 21 juni lezen we de volgende, zeer belangrijke, voorbeschouwing op het O.L.S. in Buggenum:

Het oud-Limburgsch Schuttersfeest.

Buggenum. Buitengewone voorbereidselen zijn en worden gemaakt voor de feesten van a.s. Zondag. Buggenum stelt alles in het werk om belangstellenden en deelnemende gezelschappen een waardige ontvangst en een aangenamen dag te bereiden. Evenals voor 27 Mei is een extra stoombootdienst toegezegd. Ongehoord zal bij gunstig weer gewis de deelname zijn, want 16 zang- en muziekvereenigingen en 72 schutterijen melden zich aan. Het feest is dan ook een zeldzaamheid; de viering van het resp. 300 jarig en 25 jarig bestaan der schutterij en zangvereeniging, gecombineerd met het oud-Limb. Schuttersfeest, dat, uit hoofde zijner traditie, voor onze Schuttersgezelschappen zeer zeker het feest der feesten is. In Belgisch Limburg gesticht, werd het reeds voor jaren door onze schutterijen op Hollandschen bodem overgebracht en sedert bleef het steeds van het ééne op het andere Holl. Limb. gezelschap overgaan, want de vereeniging, die den eersten prijs behaalt, krijgt daardoor de eer en de verplichting het volgend jaar het feest te organiseren en te houden.

Buggenums schutterij geniet dit voorrecht reeds voor den derden keer en smaakt thans het genoeg en de waarde der prijzen te mogen verhoogen met de prachtige medailles door H.M. de Koningin en Z.K.H. den Prins geschonken. Moge het oud Limb. Schuttersfeest, het eenige, dat van jaren her dagteekent, in vollen luister hersteld, lang, zeer lang blijven bestaan.

Verslag Oud-Limburgsch Schuttersfeest

(MR 25-6-1906)

Buggenum. Verl. Zondag had alhier, aanvankelijk begunstigd door zonnig weer, het aangekondigde Schuttersfeest met Festival plaats. Jammer, dat in den namiddag, juist op het oogenblik, dat er vele vereenigingen en veel publiek verwacht werd donder- en regenbuien zoveel bedierven. Toch zijn de feesten, die zoo buitengewoon beloofden te worden, de omstandigheden in aanmerking genomen, welgeslaagd te noemen.

Eerst tegen half drie kon de optocht beginnen. De regen viel bij stroomen neer. Een eigenaardig schouwspel, al die feestvierende en musiceerende gezelschappen, aan weer en wind het hoofd biedend, met vliegende vaandels voorttrekkende langs de bevlagde straten, voorafgegaan door een sierlijk licht rijtuigje, waarin twee lieve bruidjes, dragende de vele prachtige medailles.

Kort na den optocht werd een begin gemaakt met muziekuitvoeringen, wedstrijd en exercitie; muziek- en zangstukken waren over het algemeen zeer netjes, de meeste zelfs zeer goed.

Voor de prijsuitdeeling werd door den Beschermheer, den Edelgrootachtbaren heer Verheggen, in een hartelijke toespraak dank gezegd aan allen, die medewerkten tot het welslagen der feesten.

De prijzen in den Oud-Limb. wedstrijd werden behaald als volgt: 1e Prijs met medaille van H.M. de Koningin: St. Odiliënberg met 8 punten; 2e prijs met medaille van Z.K.H. den Prins der Ned.: Kessenich met 8 punten; 3e prijs Azenraij met 8 p.; 4e prijs Thorn met 7 punten; 5e prijs Neer met 7 punten.

Eerekrus: de heer F. Rutten van Heijthuisen.

Het eerekrus werd behaald door den heer H. Smeets van St. Odiliënberg. De verdere prijzen moesten, wegens het vergevorderde uur, tusschen de behalers van het hoogste aantal punten verloot worden.

De 1e en 2e prijs "voor orde en oefening" werden resp. behaald door Ool (Herten) en Horn. Beide schuttersgezelschappen gaven door hunne heerlijke exercitie een treffend beeld van wat aloude schutterijen door vlijt en oefening kunnen worden. Moge hun voorbeeld navolging vinden bij vele zustervereenigingen. De prijs voor de schoonste schutterij viel ten deel aan Sevenum, een prachtige flink gecostumeerde, goed bewapende en geordende troep.

Staande de feesten werden door onze schutterij telegrammen van hulde verzonden aan H.M. de Koningin en Z.K.H. den Prins. Zij mocht het genoeg smaken dadelijk de volgende antwoorden te ontvangen, gericht aan den President, den heer G. Hermans.

Het Loo, 24-6-1906. Hare Majesteit de Koningin draagt mij op, schutterij St. Aldegonda, Hoogstderzelver dank over te brengen voor huldebetuiging. w.g. VAN GEEN, Adjudant van Dienst

Het Loo, 24-6-1906. Zijne Koninklijke Hoogheid draagt mij op U allen Hoogstdeszelfs dank over te brengen voor aangeboden hulde. w.g. VAN SUCHTELEN, Adjudant.

Schuttersfeesten (ingezonden brief) MR 3-7-1906.

Schuttersfeesten.*Geachte Redactie.*

Beleefd vragen wij plaatsing voor het volgende: Zondag 11. op het schuttersfeest te Buggenum stonden wij, en velen met ons, verbaasd over het kleine aantal manschappen, dat enkele schutterijen meebrachten. Hoewel op het programma der feesten stond, dat het minimum vijftien was, hebben wij vele schutterijen gezien met minder dan tien, ja zelfs met niet meer dan drie, juist genoeg om te schieten.

Nu vertelde men ons dat die schutterijen niet meer terug hoelden te komen, welke voor 4 weken present waren geweest; daarvoor waren de drie schutters voldoende. Accoord! maar hoe ging het in Heijthuisen? Daar kwamen b.v. zes man uit Ool per velo, vertegenwoordigende twee heele schutterijen; en ze namen wel een prijs mee ook. Nou mogen wij toch vrij vragen of dat wel recht en billijk is. Ons dunkt zeker wel en, naar hetgeen wij hier en daar vernamen, konden de andere schutterijen zich ook niet daarmee vereenigen. Toen ze zich tot het bestuur wenden, vertelde dit hun, dat het maar om de francs te doen was, anders konden zij er slecht uit komen. Van hun kant beschouwd hadden ze wel gelijk, maar aan den anderen kant maakten zij zich ook erg belachelijk, want waarom zetten zij dan de prijzen zoo hoog. Dan toch liever middelmatige prijzen en elke schutterij tevreden gesteld.

Verder moeten wij op bovengenoemd feest zien, dat er van een enkel dorp drie, vier, ja zelfs vijf schutterijen kwamen, hoewel er in dat dorp hoogstens twee bestonden.

Daar was me *Nunhem* het kleine *Nunhem*, tegenwoordig met twee schutterijen. Wij weten niet precies hoeveel manschappen elke telde, maar zeker niet meer dan tien, en dan nog van knapen van dertien à veertien jaar, tot oude van ver in de zestig. Mag zulks ook toegelaten worden? Schijnbaar, wel, want niemand doet er zich over op.

Maar wij weten wel, dat vroeger zulks nooit bestaan heeft en het is jammer, dat er menschen gevonden worden, welke een prijs, op zulk een manier verkregen, nog als eene eer beschouwen.

En dan nog iets. Op het feest van laatstleden Zondag was er ook een prijs beschikbaar gesteld voor de beste orde en oefening. Hieraan namen slechts twee schutterijen deel, nl. die van Horn en Ool. Na afloop van den optocht zei de jury, dat zij in den optocht niet had kunnen uitmaken wie den prijs verdiend had; daarom moesten deze twee schutterijen nog maar eens apart, volgens een hun door de jury opgegeven order, exerceeren. Dit geschiedde dan ook.

Het marcheeren was van beide, op een paar kleinigheden na, uitstekend. Het was inderdaad moeilijk te zeggen, aan wie den prijs toe te kennen. Toch viel ons iets van de schutterij van Ool tegen, en wel, dat zij exerceerden volgens de methode van voor twee jaar, ofschoon ieder wel weet, dat de hedendaagsche, waar het natuurlijk om te doen is, veel daarvan afwijkt. Of de leden der jury daarmee rekening gehouden hebben? Ons dunkt van niet, want zij kende aan Ool den prijs toe.

En om Horn nu tevreden te stellen, zou dit een tweeden prijs, die ze nog zouden laten maken, ontvangen. De nederlaag was dus aan Horn toegebracht, ofschoon het volgens ons oordeel en dat van vele oude militairen, zeker den prijs verdiend had. Waren wij daarom in hun plaats dan zouden wij voor dien tweeden prijs bedanken, of zij zouden er twee eerste prijzen van maken.

Wat ze doen zullen???

U, dankend voor de afgestane plaatsruimte, geachte Redactie.

Enkele liefhebbers van goed geregelde schuttersfeesten.

Schuttersfeesten (antwoord op ingezonden brief) MR 7-7-1906.

Schuttersfeesten.*Mijnheer de Redacteur,*

Verzoeker beleefd plaatsruimte voor* onderstaand antwoord aan de schrijvers van het stukje, dat met bovenstaanden titel prijkt in uw blad van jl. Dinsdag.

U stond verbaasd, heeren liefhebbers van goed geregelde Schuttersfeesten, op de alhier gehouden feesten van Zondag 24 Juni 11. over het kleine getal manschappen, dat enkele schutterijen meebrachten? Ik heb reden om te veronderstellen, al draagt uw stuk noch naam-, noch plaatsonderteekening, dat u het vorige jaar ook wel met uwe voorliefde voor goed geregelde schuttersfeesten te Horn zult zijn geweest.

Toen nog geen verbazing gevoeld? Kijk, dat verwonderd me; er was toch wel reden voor. Dat kan ik desgewenscht maar zoo dadelijk bewijzen. Daar was ook *Nunhem*, het kleine *Nunhem* met twee schutterijen, evenals in Buggenum. Mijne Heeren! Maar laat ik u gerust stellen omtrent dit cordate plaatsje, dat voorzeker in de schutterswereld mag genoemd worden; het was te Buggenum en op 27 Mei en op 24 Juni met ver over de 30 manschappen (op 24 Juni nog 39), te Heijthuisen, waar het slechts één schutterij liet meedingen met ver over de 15 (23). Dus uwe opmerking daaromtrent is... een infame leugen. Wat u verder over Heijthuisen te zeggen hebt, zijn mijn zaken niet.

Wil een uwer echter zoo beleefd zijn, me even een programmá van Buggenum terug te zenden, waarop vermeld staat, dat de schutterijen uit minstens 15 leden moesten bestaan? Ik kan er geen vinden. Zeker een kleine vergissing, heeren liefhebbers van goed geregelde schuttersfeesten. Waarlijk, ik zou moeten gaan gelooven, als ik uw artikel lees, dat u minder liefhebberij voor de waarheid hebt, dan voor goed geregelde schuttersfeesten. Toch wil ik u wel even helpen, u kunt het vinden in de eerste uitnodigingen door onze schutterij rondgezonden. Maar aan die voorwaarde is gehouden, heeren, behoudens de bepaling, die we op 27 Mei, door de omstandigheden gedwongen moesten maken. Deze luidde: »Schutterijen, die heden voltallig tegenwoordig waren, mogen op 24 Juni meedingen, indien zij hunne drie schutters met een deputatie uit het bestuur zenden.« Afijn, daarmee neemt u accoord. Dus daarover behoef ik niet meer te praten. »Dat er van een enkel dorp, drie, vier, ja zelfs vijf schutterijen kwamen, hoewel er in dat dorp hoogstens twee bestonden« is wederom eenvoudig niet waar.

Dat plaatsn, die het noodige aantal manschappen konden op de been brengen, voor wedstrijden schutterijen bijmaakten, gebeurde vroeger evengoed als thans. Zooals het hoort vind ik het ook niet, doch er een eind aan maken zal moeilijk zijn.

En nu komt eigenlijk het neusje van den zalm, de wedstrijd om den prijs »voor orde en oefening.« Daaraan namen vooreerst uit den aard der zaak niet alleen Horn en Ool, doch alle schutterijen, die den optocht meemaakten deel.

De jury bestond uit de heeren onderofficieren Thiemann en Postma, bijgestaan door den heer J. Jaspers en ondergeteekende.

Voor ieder onbevooroordeelde zal het duidelijk zijn, dat de uitnodiging van twee deskundigen geschiedde om vergissing onmogelijk te maken. Hier zij nog een woord van dank gebracht aan die heeren voor de nauwgezetheid, waarmee ze zich van hun taak kweten.

Na den optocht bleek, dat slechts Horn en Ool voor den prijs in aanmerking konden komen, ofschoon toen reeds Horn lager stond dan Ool.

Besloten werd tot een afzonderlijke exercitie voor deze beide schutterijen. In overleg met de commandanten der twee verenigingen werden de uit te voeren oefeningen vastgesteld.

Gij zegt, heeren liefhebbers van goed geregelde schuttersfeesten: »Het marcheeren was van beide, op een paar kleinigheden na, uitstekend. Het was inderdaad moeilijk te zeggen, aan wie den prijs toe te kennen«. Jawel, heeren, maar die z.g. kleinigheden waar zaten die? dat zwijgt u zeker liever.

Laten we het beter zóó zeggen: Thans bleek duidelijk, dat beide schutterijen goed exerceerden, doch dat Ool ver boven Horn stond, want terwijl de manschappen van Ool allen correct de hun opgegeven orders uitvoerden, werden door eenige leden der schutterij van Horn grove fouten begaan. Hierover in bijzonderheden treden wil ik volgaarne, indien zulks mij gevraagd wordt door of namens het bestuur der schutterij van Horn, doch ik acht er me niet toe gerechtigd op de gewoonweg belachelijke »verdachtmaking van enkele heeren liefhebbers van goed geregelde schuttersfeesten,« die achter de schermen hun onzin uitkramen.

Ik geloof niet, dat gij, Mijnheer de Liefhebber, die het stukje voor uwe broeders, natuurlijk met u één van gevoelen, schreef, de exercitie zelf goed gezien hebt. Is dit wel het geval, dan begrijp ik niet, hoe ge met zoo iets durft voor den dag komen. Ge begint nog wel op Ools exercitie aanmerkingen te maken, omdat ze daert van voor twee jaar en vindt het natuurlijk, dat er nieuwe exercitie gevorderd werd. Soms óók gelezen op een onuitgegeven programma? Op de medaille staat: »Voor orde en oefening«, dat alleen is gevraagd, dus niets nieuws, niets ouds.

Ook zou ik wel eens graag kennis maken met een paar van de vele oude militairen, die met u de nieuwe exercitie van Horn boven de twee jaren oudere van Ool durven plaatsen. U wil er me zeker wel een paar uit uw grooten voorraad noemen, anders moet u me vergeven, dat ik ze als papieren soldaten ga beschouwen.

En nu: »Wat ze doen zullen???»

Wat: Buggenum doen zal? Aan Horn een tweeden prijs aanbieden, den eersten nooit, want dan zouden Ool en Horn gelijk moeten staan en dat doen ze bij lange niet.

Weigeren staat natuurlijk vrij. Deze prijs wordt overigens niet gegeven om Horns schutterij tevreden te stellen, maar omdat ze vooral den tijd van oefening in aanmerking genomen, (volgens hun commandant 6 Zondagen) zeer goed werkte en om andere verenigingen tot navolging op te wekken, want het hoofddoel, dat wij ons bij organisatie van ons feest voor oogen stelden, was: herstelling van het oud-Limb. Schuttersfeest in vroegeren luister en daarvoor mogen we zeggen, ons best gedaan te hebben, al zijn we door ongunstige weersomstandigheden ook slechts gedeeltelijk geslaagd.

U, Mijnheer de Redacteur, beleeft dankend voor de afgestane ruimte.

W. HENDRIKX.

BUGGENUM, 6 Juli '06.

N.B. TEKSTEN UIT KRANTENARTIKELLEN ZIJN ONGEWIJZIGD WEERGEGEVEN. W.P.

Zoals blijkt uit bovenstaand verslag was het O.L.S.-1906 een groot succes. Het zeer slechte weer heeft echter gezorgd voor een financiële nederlaag. Een nederlaag die op de schutterij verhaald werd. De spanning die daardoor binnen schutterij St. Aldegondis ontstonden, liepen zo hoog op dat de schutterij omstreeks 1910 ophield te bestaan:

In de Memorie van toelichting behorende bij de Begroting en Inkomsten en Uitgaven van de Gemeente Buggenum voor het jaar 1906 lezen we: »T.g.v. in 1906 gehouden schuttersfeest zijn de kosten bedoeld bij Hoofdstuk 5 Afdeling 1 artikel 5 fl 3,75 hooger dan het daarvoor uitgetrokken crediet zoodat aanvulling van dien post met gemeld bedrag van fl 3,75 noodzakelijk is. Goedgekeurd in gemeenteraadsvergadering van 25 april 1907».

Wim Pijpers.

SECRETARIS POETST DE PLAATJES

– De grote vondst van Dennis met de detector –

Begin september 1984 vernielden vandalen het schutterslokaal van schutterij St. Urbanus-Maasniel. Dankzij de hulp van de leden was het gebouw kort daarna weer toonbaar. De vertrapte en kapot gescheurde diploma's werden zo goed als het ging gerepareerd. De vermiste medailles en zilveren schilden waren weg; gestolen, vervanging was niet meer mogelijk. Ondanks aangifte bij de politie, werd niets terugbezorgd; weg prijzenkast! Begin mei 1991 de 9-jarige Dennis Engelen is met zijn metaaldetector op zoek naar zijn 'grote schat' in de toter (modder) van de zojuist uitgebaggerde Roermondse gemeentevijvers. Plotseling begint de detector alarmrend te brommen en blijft brommen.

'Dus toch een schat', denkt hij. Wroetend in de modder haalt Dennis een aantal 'zwarte plaatjes' omhoog. Hij gunt zich geen tijd om de plaatjes schoon te maken en gaat elke vrije minuut naar zijn 'schat' graven. Als Dennis later zijn 107 plaatjes schoonmaakt, begrijpt hij nog steeds niet wat hij heeft gevonden.

Dennis: "Het waren geen munten en ik kon ook niet goed lezen wat op de plaatjes stond". Hij toonde daarom de 'schat' aan zijn vader. Vader Caspar Engelen, ooit voorzitter van de bijna rustende schutterij St. Antonius-Panheel, ontcijfert de opschriften en stelt vast dat het hier gaat om de prijzenkast van een schutterij; die van schutterij St. Urbanus-Maasniel.

"Als ik terugdenk aan het moment dat Dennis mij opbelde met de mededeling dat hij de inhoud van onze prijzenkast had gevonden, begin ik weer spontaan te trillen op mijn benen van emotie. Geweldig wat Dennis heeft gepresteerd. Schutterij St. Urbanus is hem veel dank verschuldigd. Toen wij met Dennis gingen kijken naar de vindplaats vond hij nog eens 61 medailles en schildjes", zegt secretaris Nic Baetsen.

Op tweede Pinksterdag waren Dennis en zijn ouders de speciale gasten van schutterij St. Urbanus. Tijdens de koffietafel kreeg Dennis als dank een enveloppe met inhoud aangeboden door schutterij-voorzitter Frans van Eldijk.

Bij deze gelegenheid werden ook Pierre aan den Roemer en Harrie Kuijltjens in de bloemen gezet vanwege hun 40- respectievelijk 25-jarig lidmaatschap.

Voor de schutterij kwam de 'schat' juist op tijd. Op tweede Pinksterdag vond het koningsvogelschieten plaats. Het koningschieten waarop Martin Driessen zijn keizerstitel kon behalen. Reden dus voor Nic Baetsen om te zorgen dat alle teruggevonden platen en medailles er vóór dat schieten weer in oude glorie hingen; dus poetsen met z'n allen.

Dennis zit in groep 5 van de St. Laurentiuschool en moest in een kringgesprek alles vertellen over zijn 'schat'. De medeleerlingen luisterden ademloos en stelden honderd en één vragen. Alle vragen beantwoordde

hij maar wat graag. Op één vraag krijgen zijn klasgenootjes en ook wij voorlopig geen antwoord; de juiste vindplaats van de 'schat'. Waarom? Dennis: "Ik blijf zoeken en hoop schutterij St. Urbanus ook nog de resterende 13 zilveren platen terug te bezorgen".

Een andere vraag die ons boeide was of Dennis en/of Caspar plannen hebben om zich aan te sluiten bij een schutterij. "Aansluiting bij schutterij St. Urbanus zou voor ons een hele eer zijn", zegt voorzitter Frans van Eldijk. Caspar Engelen's gezicht spreekt boekdelen en zegt dan: "Ik wil geen overhaaste beslissing nemen. Ik wil er eens rustig over nadenken en met mijn vrouw over praten. De keuze wordt nu wel moeilijk, want mijn hart is ook nog steeds bij schutterij St. Antonius in mijn oude woonplaats Panheel".

Tekst: Wim Pijpers.

WEER EEN NIEUWE SCHUTTERIJ

Schutterij St. Remigius-Meerssen

Met het deponeren van de statuten bij Notaris Schoonbroodt op 8 november 1990, hebben een aantal Meerssense schutters de op 10 oktober 1889 opgerichte schutterij St. Remigius opnieuw leven in geblazen.

Stukje geschiedenis

De naam van de heropgerichte schutterij is gevonden na intensief speurwerk in de archieven van de gemeente Meerssen. De onderzoekers troffen daarbij een schrijven aan gedateerd 10 oktober 1889, waarbij Koning Willem III de statuten van schutterij St. Remigius goedkeurt. Dat de schutterij trots is op deze koninklijke goedkeuring en het document moge duidelijk zijn.

De onderzoekers vonden ook een brief van de Pastoordeken van de Baseliek van Meerssen de dato 25 maart 1910. Uit de inhoud van de brief blijkt dat het koningszilver van schutterij St. Remigius op die datum aan de kerk is gegeven 'ter bewaring'. Uit deze brief concludeert het huidige schutterijbestuur dat schutterij St. Remigius op 25 maart 1910 rustende is geworden.

Doel van de vereniging

Schutterij St. Remigius heeft zich ten doel gesteld de traditie van het schutterswezen trachten na te leven middels een gezonde vrijetijdsbesteding. Men denkt dit te bereiken door:

1. Het jaarlijkse koningsvogelschieten en het burgerkoningschieten.
2. Bijwonen en begeleiden van plaatselijke en kerkelijke evenementen, zoals processies.
3. Deelname aan schuttersfeesten.

Symbool

De heropgerichte schutterij St. Remigius heeft het wapen aangenomen van de gemeente Meerssen, zoals dat eruit zag voor de gemeentelijke herindeling van Zuid-Limburg in 1982. Dit wapen komt ook op het vaandel van de schutterij te staan.

Op het schutterswapen staat de afbeelding van de heilige Remigius, de schutspatroon van Meerssen.

Aankleding en samenstelling

Na intensief speuren, onder andere bij de Koninklijke Militaire Academie, is de volgende samenstelling van het uniform naar voren gekomen:

- Nassaublauwe broek met rode bies.
 - Zwarte 3/4 jas rood afgebiesd met hoge boord.
 - Sjakot van gangbare model rond de eeuwwisseling. Schutterij St. Remigius telt thans 37 leden en 7 bestuursleden. De schutterij is al in het bezit van een bordjesdrager, bielemannen, een tamboerkorps, een vaandeldrager, een koningspaar en een aantal geweerdragers.
- Het secretariaat van schutterij St. Remigius-Meerssen is gevestigd bij de heer G.A.E. Ramakers Kuileneindestraat 41, 6231 KE Meerssen. Tel 043-643943.

Tegenslag

Toen alle interne zaken geregeld waren, verzocht de schutterij om aangesloten te mogen worden bij de Zuid-Limburgse Schuttersbond. Helaas, 17 van de 19 aangesloten schutterijen van de Z.L.S.B. wezen het verzoek af. Of deze afwijzing beïnvloed is door een rondschriven van schutterij St. Barbara-Meerssen is niet duidelijk geworden. Z.L.S.B.-voorzitter Gorissen liet zich in zeer duidelijke bewoordingen uit over de handelwijze van schutterij St. Barbara, hij noemde de handelwijze laakbaar.

Enkele jaren geleden heeft de Z.L.S.B. besloten om elke schutterij uit de bond eens in de zes jaar een bondsfeest te laten organiseren. Als deze 'organisatorische reden' de schutterij vóór de vergadering was medegegeeld, dan was schutterij St. Remigius een teleurstelling en tijdverlies bespaard gebleven. Schutterij St. Remigius bleef niet bij de pakken neerzitten en sloot zich aan bij schuttersbond Gerardus-Amstenrade.

Verkoopactie

Met de verkoop van 1000 aquarellen van de Meerssense kunstenaar Maria Baltis wil schutterij St. Remigius de verenigingskas spekken. De tekening beeldt de vaandeldrager en enkele schutters uit voor de baseliek van Meerssen. De prijs van een aquarel bedraagt Hfl 15,- per stuk.

AGENDA

23 jun	St. Hubertus-Groesbeek: Federatief concours
25 aug	Eendracht-Wehl: Evenement Gelderse Bond
31 aug	St. Mon. en Gond.-Rotem: Grenslantreffen
1 sep	St. Joris-Ulft: Federatief Koningschieten
14 sep	St. Jan-Nieuwstadt: Burger- en Verenigingsschieten
15 sep	St. Jan-Nieuwstadt: Drietallen schietconcours
5 okt	OLS-Federatie: Najaarsvergadering in Sittard
12 okt	Hoofdliedendag
15 okt	St. Martinus-Houthem: Najaarsvergadering
12 +	St. Joseph-Sweykhuzen: Viering 85-jarig bestaan
13 okt	
8 nov	St. Gregorius-Visserweert: Jaarvergadering
9 nov	Zuid-Limburgse Schuttersbond: Najaarsvergadering
9 nov	St. Hubertus-Schaesberg: Viering St. Hubertusdag
10 nov	St. Gregorius-Visserweert: Schuttersmis
12 nov	OLS-Federatie: Bestuursvergadering
17 nov	St. Lambertus-Molenbeersel: Winterschieten
10 dec	Z.L.S.B.: Evaluatie schietwedstrijden
15 dec	St. Lambertus-Molenbeersel: Winterschieten
19 jan	St. Lambertus-Molenbeersel: Winterschieten
16 feb	St. Lambertus-Molenbeersel: Winterschieten
15 mrt	St. Lambertus-Molenbeersel: Winterschieten

VAN JACHTHOORNKORPS NAAR DRUMFANFARE

- Muziekkorps St. Urbanus-Maasniel -

Na circa 37 jaar als Jachthoornkorps van Schutterij St. Urbanus-Maasniel door het leven te zijn gegaan, ziet de toekomst er heel anders uit.

Ondanks de muzikale vooruitgang en een reeks van successen, waaronder op:

17 september 1989 1e Prijs en promotie naar de eerste divisie met 308,5 punt.

26 november 1989 Limburgs Kampioen te Maasbracht met 315,5 punt.

21 april 1990 Nederlands Kampioen te Breda met 308,5 punt in de 2e divisie sectie B/C, werd het plotseling stil rond ons Jachthoornkorps.

Tussen oktober 1990 en maart 1991 werd in onderling overleg besloten met het Jachthoornkorps te stoppen en over te schakelen naar een voor Maasniel nieuwe 'dimensie'.

Secretaris Nic. Baetsen en tamboer-maître Christien Engelen hebben, sinds het Jachthoornkorps in 1990 Nederlands kampioen was geworden, geijverd voor de omschakeling naar een 'drumfanfare'.

Velen zullen zich afvragen, 'waarom een zo succesvol muziekkorps wijzigen?'. Welnu, de opzet van het oprichten van een drumfanfare heeft meerdere redenen.

- Als eerste, een impuls te geven aan de huidige muzikanten voor een nieuwe aanpak naar succes en een ommezwaai naar andere muziek.
- De tweede reden is, het zoeken/werven van nieuwe leden voor de drumfanfare. De laatste jaren had het korps te lijden onder een te minimale aanwas van leden. De drumfanfare is een nieuwe dimensie van 'deze tijd'.

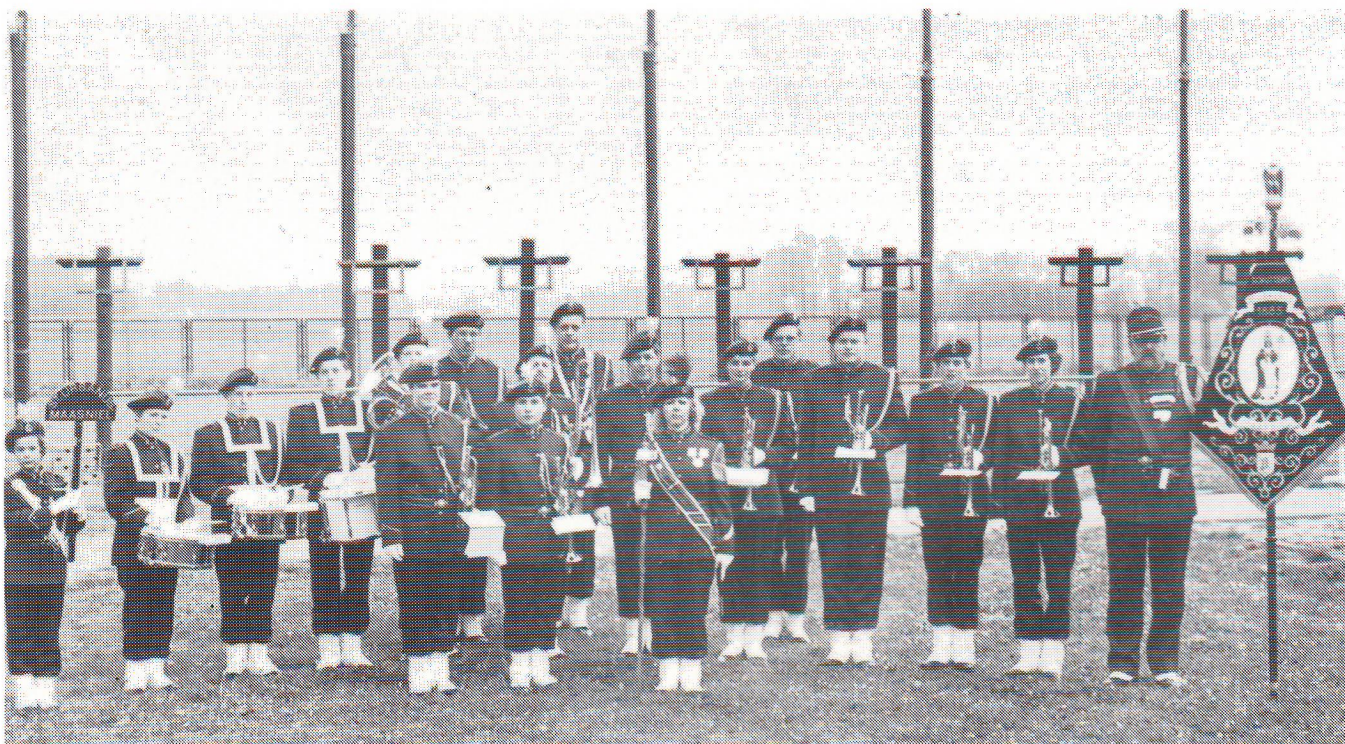
Met het aanbieden van het nieuwe instrumentarium kreeg de omschakeling op Paasmaandag een officieel tintje. Onder de aanwezigen was ook ons erecomité en beschermheer Ton Suntjens. Zij waren meteen al onder de indruk van onze muzikale klanken. Resultaat van een hechte samenwerking, goede verstandhouding en hard werken met instructeur Mat Pollaert.

Met muziek en show zullen wij in de toekomst weer van ons doen spreken. Daar zijn wij van overtuigd.

Naast alle positieve zaken willen wij echter ook stilstaan bij de verenigingen die tussen oktober en heden een beroep hebben gedaan op onze muzikale medewerking. Helaas tevergeefs. Door de omschakeling was het niet mogelijk, hoe graag dat wij dit ook hadden gewild, om deel te nemen. Hiervoor nogmaals onze excuses.

Namens het bestuur van Schutterij en Drumfanfare St. Urbanus-Maasniel, Wiel Engelen.

Drumfanfare St. Urbanus, 20 mei 1991. Foto: Piet Jeurissen.

**Bezoek de stand van het Limburgs Schutterstijdschrift
en breng een nieuwe abonnee aan.**

Als dank krijgt U dan de Schuttersalmanak gratis.

Wij zijn o.a. te gast op het OLS en ZLF.

SINT LANDRICUSGILDE TE ECHT hernieuwd en plechtig geïnstalleerd

Op zondag 21 april 1991 had te Echt de officiële herinstallatie plaats van het Sint Landricusgilde, dat gedurende vele jaren rustende is geweest.

Bij de plechtige Eucharistieviering fungeerde vicaris-generaal Rene Maessen als hoofdcelebrant, daarbij geassisteerd door deken A. Raymaekers en emeritus pastoor Fr. van de Haghen.

We vermelden graag enkele gedeelten uit het feestprogramma die op zeer gelukkige wijze het geijkte patroon doorbraken.

Zegening

Vóór het Credo had de zegening plaats van het gildevaandel – dit vaandel was vervaardigd naar een ontwerp van de heer R.J.P.M. Vroomen – en de koningsvogel – deze laatste gezien als symbool en centrum van het koningszilver.

De belofte van trouw

Meer in detail willen we ingaan op het meest indrukwekkende van de gehele gebeurtenis – met de bijgedachte dat het geheel zich zeer goed zou lenen als "grondpatroon" voor eventuele identieke plechtigheden bij andere verenigingen.

Monseigneur Maessen, als vertegenwoordiger van het geestelijk gezag – burgemeester Jansen die het wereldlijk gezag representeerde, werden verzocht links en rechts van het pas-gewijde vaandel plaats te nemen. Op uitnodiging van Bondsvoorzitter Jo Herffs, die het geheel weer op voortreffelijke wijze regisseerde, kwam de koning van het gilde naar voren, legde de rechterhand op het vaandel en sprak de eedformule "Voor altaar, haard en troon" na.

Na hem sprak deken Raymaekers de belofte uit van geestelijke leiding en steun aan het gilde. De koningin volgde hierna.

Na deze plechtige daad kwam het koningspaar naar voren en overhandigde de burgemeester het koningszilver aan de koning.

De overige leden van het gilde raakten vervolgens twee aan twee het vaandel aan en herhaalden de eedformule. De Eucharistieviering in de zeer smaakvol versierde kerk was van zeer hoog niveau, niet het minst door de uitstekende zang van het Sint Landricuskoor o.l.v. de heer Clabbers. De 'Last post', ter ere van de overleden leden van het gilde, werd geblazen door R. Janssen, vormde een ontroerend intermezzo.

Aansluitend aan de kerkdienst gaven vijf leden van het St. Nicolaasgilde uit Valkenswaard een demonstratie vendelzwaaien, die door de talrijke aanwezigen uitstekend gevolgd kon worden, dankzij de zeer ter zake kundige uitleg van de daarbij uitgevoerde symbolen. Kapitein (Hoofdman) Frits Prinsen kweet zich met benidenswaardige kennis van zaken van zijn taak.

Tijdens het officiële gedeelte in de feestzaal, belichtte een groot aantal sprekers het nut en het doel van de schutterijen en gilden in het algemeen.

In de rij van sprekers mochten we o.a. OLS-President Lei Stals, SAS-voorzitter Bob Degol en de eerste gekozen deken (=koning voor de tijd van twee jaar) van het Sint Nicolaasgilde, de heer J. Hoevenaars aantreffen. Deze laatste verklaarde 'extra verheugd' te zijn met het feit dat 'óók' in Limburg weer een gilde werd (her-)opgericht.

Bijzonder feestelijk om twee redenen was deze dag voor de secretaris van het Sint Landricusgilde, Naad Schoenmakers. 's Nachts was hij vader geworden van een welgeschapen dochter en vanwege zijn grote verdiensten voor het schutterswezen in het algemeen (gedurende 23 jaar) en het Sint Landricusgilde in het bijzonder, was Naad, door het bondsbestuur voorgedragen voor de zilveren OLS-medaille. De uitreiking geschiedde door OLS-President Stals.

Tijdens het gezellige samenzijn en een uitstekend verzorgd koud buffet, mochten de aanwezigen genieten van een intermezzo dat voor velen nieuw en echt gilde-achtig was: Zes paren van het gilde St. Nicolaas-Valkenswaard voerden, onder begeleiding van een accordeon, enkele volksdansen uit.

Een sierlijk en duidelijk met liefde uitgevoerd gebeuren; een schilderij van Breugel dat voor onze ogen tot leven kwam. Een dankbaar ovationeel applaus besloot dit gedeelte van een bijzonder stijlvolle dag.

Jean Walraven.

DE VROUW IN HET SCHUTTERSWEZEN

Tot en met 30 juni exposeert het Rotterdamse Museum voor Volkenkunde in haar Prentenkabinet meer dan vijftig geënceneerde zwart/wit foto's in de tentoonstelling 'Het Vrouwengezelschap in Nederland'. Samenstellers Gina Kranendonk en Ari Versluis tonen een persoonlijke selectie van de vele vrouwengezelschappen die Nederland rijk is; van een vrouwenvisserskoor tot en met ... een schutterij voor vrouwen.

De vrouwelijke schutters behoren allen tot de Kring de Baronie. Deze kring organiseert sinds 1985 een apart vrouwenkampioenschap. Sinds 1987 is er tijdens de algemene nationale kampioenschappen een vrouwenwedstrijd.

Heel aardig is het dat deze tentoonstelling ook een aantal vrouwelijke tegenhangers van mannenbonden laat zien, zoals de vrouwen van vrijmetselaars en de Soroptimisten (de tegenhanger van de 'Rotary'). Tegelijkertijd met de tentoonstelling verschijnt een boek over vrouwengezelschappen in Nederland.

Reden voor ons om het vele materiaal dat we nog hadden over de 'Vrouw in het schutterswezen' in collagevorm onder Uw aandacht te brengen.

In juni 1990 publiceerde Dagblad De Limburger een artikel over Marlies Jacobs, de vrouwelijke schutterskoning van gilde St. Antonius Abt/St. Agatha, uit het Noord-Limburgse Maasdorp Ayen. Voor Marlies was het de tweede maal dat ze zich tot koning schoot. Ook nu zou zij weer meedingen naar het kringkampioenschap evenals in 1985, dacht ze.

In 1985 werd Marlies niet geweerd. Nu, in 1990 werd Marlies het schieten verboden; "Een vrouw mag niet meeschieten voor het kringkampioenschap", was de koele mededeling.

Verbazing bij velen, zeker bij de Ayense gildekoning en haar man. De Blitterswijkse koning Henny Visser toonde zich solidair met Marlies en deed ook niet langer aan de wedstrijd mee.

Marlies: "In 1985 wist men ook dat een vrouwelijke koning mee zou schieten. Als de reglementen dit niet toelieten, had men mij toen al moeten weren. Dit is toen niet gebeurd. Gelukkig voor het kringbestuur werd ik toen geen kringkampioen. Als men het niet juist acht dat een vrouw meeschiet voor het kringkampioenschap, dan heeft men sinds 1985 vijf jaar de gelegenheid gehad om het reglement te wijzigen. Dat is echter niet gebeurd".

Na de teleurstellende ervaring tijdens het kringkampioenschap, zond Marlies aan alle aangesloten gildes van de kring een brief en verzocht het standpunt van de overige gildes. Slechts weinige gildes reageerden, en hoe? Bij navraag bleek dat geen enkel gildebestuur zich de moeite had genomen om de brief in een vergadering te behandelen!

Wij vroegen Kringvoorzitter Baron Weichs de Wenne om een reactie. De voorzitter stelde: "Het is nu komkommertijd voor de kranten, alles wordt geplaatst. Ik kan me goed voorstellen dat Mevrouw Jacobs teleurgesteld

is, maar de zaak is met haar besproken en zij is accoord met de regels. Wat mij betreft is daarmee de zaak afgedaan".

Voor Marlies is de zaak allerminst tot tevredenheid afgewikkeld. Nog steeds krijgen vrouwelijke schutters tien strafpunten vóórdat ze ook maar één schot hebben gelost. Nog steeds heeft de 26-jarige Ayense geen goed antwoord gekregen op haar vraag waarom ze in 1985 wel mee mocht schieten voor het kringkampioenschap en in 1990 niet.

Het optreden van deze Noord-Brabantse kring wekt des te meer verbazing als wij gegevens toegestuurd krijgen uit een andere kring van de Noord-Brabantse Schuttersfederatie waarin allerlei geschut in stelling wordt gebracht om de vrouw aan dezelfde rechten te helpen als de overige gildeleden.

Tweede Kamerleden, juristen (waaronder een Kerkjurist), actiegroepen etc zijn ingeschakeld om ook de vrouw in die kring van de Noord-Brabantse SchuttersFederatie wel te laten profiteren van de Wet Gelijke Behandeling.

Wie kent Gerda Ooms van schutterij de Breidelzonen uit Kessenich niet. Trots prijkt ze op de Limburgse Schuttersagenda 1991 bij de maand mei en vertelt ons dat het Limburgs Schutterstijdschrift haar lijfblad is.

Gerda heeft een duidelijk uitgesproken mening over de vrouw in het schutterswezen. Gerda zelf geeft de voorkeur aan schieten boven de functie van marketenster. Marketenster zijn vindt zij saai.

Haar grootste wens? Gerda: "Dat laat zich gemakkelijk raden, namelijk: met een vrouwenteam mee te mogen schieten bij het Kampioenschap der beide Limburgen. In onze bond is het voor vrouwen wel toegestaan om mee te schieten, ook tijdens bondsfeesten. Het bezwaar is wel dat de hoogste klasse waarin we mogen schieten de D-klasse is".

Naast schieten neemt Gerda ook actief deel aan het vendelzwaaien binnen haar schutterij. De eerste successen hiervan zijn reeds binnen.

Haar reactie op de acties in Noord-Brabant met betrekking tot de Wet Gelijke Behandeling voor de vrouw in het schutterswezen vindt zij ietwat overtrokken. Gerda: "Ik hoop dat hiervoor geen processen nodig zijn in de Limburgen. Ik hoop dat het gezonde verstand zal zegevieren. Elke kunstmatige ingreep geeft toch een nare bijmaak en heeft enkel tot resultaat dat de vrouwen nog verder achtergesteld worden".

Zoals reeds gezegd, ijvert Gerda voor het mogen meeschieten van de vrouw bij alle schuttersfeesten, inclusief het OLS. Gerda: "En mocht dit om de een of andere goed gemotiveerde reden niet mogelijk zijn, dan verzoek ik wel om met de dames op een aparte boom te mogen meeschieten voor een aparte prijs. Nu kan het bestuur van de OLS-Federatie tonen hoe vrouw-vriendelijk ze zijn. Het in het leven roepen van een extra prijs voor de dames mag het breekpunt toch niet zijn. Desnoods schaffen ze een achterhaalde prijs af, bijvoorbeeld de prijs voor de verstkommende schutterij".

Dat Gerda niet alleen vrouwelijke medestanders heeft, is overduidelijk gebleken tijdens het laatste OLS. Diverse mannelijke schutters hebben reeds financiële steun toegezegd als er dames zijn die hun recht willen halen voor de rechtbank. Gerda tenslotte: "Ik hoop dat het gezonde schuttersverstand zal zegevieren en dat wij binnenkort met gemengde zestallen onder de buks staan op het OLS".

Minister van Binnenlandse Zaken Ien Dales op bezoek op het O.L.S. in Schaesberg. Gevraagd naar haar mening over het schietverbod voor vrouwen op het O.L.S., antwoordde ze: "Dat is achterhaald. Ik heb toch óók geschoten. Is het zo dat vrouwen niet mogen meeschieten? Daar hoor ik enigszins van op!"

De Kring Land van Cuijk is niet van plan vrouwen te laten deelnemen aan de kringkampioenschappen. Wel overweegt men wedstrijdactiviteiten te organiseren waaraan vrouwen wél kunnen deelnemen: "Met name volksdansen is geschikt", zegt Kringvoorzitter Weichs de Wenne.

Volgens hem bestaat bij de gilden geen behoefte de discussie te openen over de vraag of vrouwen bij kringwedstrijden mogen deelnemen aan het schieten. Hij ziet in het koningschap van Marlies Jacobs een uitzonderingsgeval en is daarom niet van plan de reglementen te wijzigen.

Ingezonden brief van Cor Debie uit Margraten

Toch wil ik reageren op het ingezonden stukje van 't Mestreechs Rizzjemint. Ik vind het een hele klus om toch weer een schutterij op de been te houden in een stad waar zoveel leven en verenigingsgebeuren is. Maastricht kent momenteel maar liefst drie schutterijen. Maar wat schieten is, weten ze in 't Mestreechs Rizzjemint nog niet of hoe het verloopt. Ik wil beginnen met het vogelschieten of de beste schutter.

Iedere Limburgse schutter weet dat in de jaren die achter ons liggen de schutterij bestond uit broederschappen. Elke broederschap organiseerde elk jaar het vogelschieten of een wedstrijd wie de beste schutter is.

Ik heb nog nooit gehoord van zusterschappen. Hiermee wil ik zeggen dat er vroeger geen vrouwen lid van een schutterij konden zijn. Nu wil ik de dames niet naar de achtergrond duwen, maar een dame onder de zware buks in schutterijverband is toch uit den boze. Als ik de heer L.M. Oosterbosch moet geloven zoals hij het letterlijk op papier zet, dan heeft 't Rizzjemint geen heren die kunnen schieten.

Ik kan mij verzoenen met de emancipatiegedachte van de vrouw. De tijd dat de vrouw aan de wastobbe stond is al lang voorbij, wat ik ook ten zeerste toejuich.

Maar meneer Oosterbosch (de dames even buiten beschouwing gelaten) als U een beetje nadenkt en even om U heen kijkt, moet U toch bekennen dat het werk van iedere vrouw als buschauffeur, bij de politie, in bedrijven en noem maar op toch bij de mannen zoveel meer werklozen oplevert. Dus daar kunnen we niets mee opschieten.

Het is zelfs plezierig om vrouwen bij het schutterswezen te betrekken, maar dan wel vóór het vaandel. Ik zie al een vrouw met een sabel rond lopen of in het gelid lopen, wat zou dat een uitdrukking zijn. Nee meneer Oosterbosch, ik neem U Uw artikel niet kwalijk, maar juist is het niet de dames niks na te houden.

Antwoord aan Cor Debie

Beste schuttersvriend, zo mag ik je toch wel noemen, het is je volste recht om te reageren op mijn ingezonden artikel in het vorige nummer van het LS.

Als ik je brief goed begrijp zie je liever geen vrouw onder de zware buks. Maar vriend als iedereen zo over de vrouw dacht als jij, dan hadden we nog steeds geen vrouwelijke ministers, advocaten, chauffeurs etc gehad. Het heeft lang geduurd maar jij en je medestanders moeten nu eenmaal accepteren dat we de vrouw op

allerlei plaatsen en functies kunnen tegenkomen waar 25 jaar geleden alleen mannen de scepter zwaaiden. De discussie over de vrouw onder de zware buks zal nog even duren, maar zal ook door de vrouw gewonnen worden. Jullie kunnen de vrouw nog even tegenhouden maar niet weghouden.

Op mijn tenen getrapt ben ik wel door de opmerking dat 't Mestreechs Rizzjemint niet weet wat schieten is. Als er één schutterij is geweest die zich goed op de hoogte heeft gesteld over alles wat er komt kijken bij de oprichting van een schutterij, dan is dit 't Mestreechs Rizzjemint geweest. En vindt een oude rot uit het schuttersvak dat wij fouten maken, dan is het zijn broederschapsplicht om de jonge schutterij hierop attent te maken.

Bij het schieten voor de titel 'beste schutter van het jaar' mogen bij ons ook vrouwelijke leden deelnemen. En als een vrouwelijke deelnemer wint, dan is dat een feit. Onze mannen ervaren het zeker niet als een nederlaag. Ik hoop dat we elkaar eens ontmoeten bij een schuttersfeest. Onder het genot van een glas Limburgs gerstenat kunnen we dan verder van gedachten wisselen.

L.M. Oosterbosch

Koningspaar 1991 Schutterij Oranje-Boukoul.

Koning of koningin?

Schutterij Oranje-Boukoul hield op 21 april het jaarlijkse KONINGSVOGELSCHIETEN. Nadat Frans Hoogmans, regerend koning van 1990, uit zijn functie was ontheven en ontdaan was van zijn zilver, begon het schieten.

Met het 82e schot, schoot de enige vrouwelijke deelnemer, Mia Hoogmans-Schattorie (echtgenote van Frans), het laatste stukje hout van de vogel naar beneden. Mia overtroefde hiermee niet alleen alle mannelijke schutters maar vooral haar man. Mia Hoogmans (55) volgt haar man op als KONINGIN van schutterij Oranje.

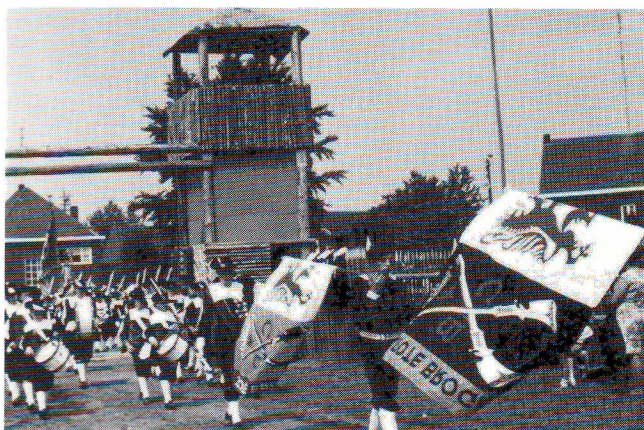
Nadat Mia als koningin was geïnstalleerd, trok de gehele schutterij, met in hun midden het nieuwe koningspaar, door Boukoul.

Samenstelling: Wim Pijpers.

20 JAAR GELEDEN... OUD-LIMBURGS SCHUTTERS- FEEST TE KINROOI

In 1970 behaalde de schutterij Sint Ambrosius-Kinrooi de overwinning op het O.L.S. te Louwel-Opglabbeek. Als gevolg hiervan werd op 4 juli 1971 het Oud-Limburgs Schuttersfeest in Kinrooi georganiseerd, op de plaats waar later de nieuwe woonwijk Zielderveld-Natterveld zou komen.

De werkgroep die het feest heeft voorbereid bestond uit: Jaak Aegten, Gust Du Bois, Pierre Houben, Mathieu Schoofs (burgemeester), Mathieu Houben (voorzitter), Lambert Teuwen, Miel Roussard en Thieu Verbeek. Ook Leon Doumen behoorde aanvankelijk tot de stuurgroep, maar hij verongelukte na een vergadering op 15 november 1970.

Van het feest zelf getuigt nog de feestgids, zoals die op elk O.L.S. wordt uitgegeven, maar dankzij de toenmalige pastoor Timmermans werden er ook diapositieven gemaakt. Deze dia's schonk hij later aan de Geschied- en Heemkundige Kring Kinrooi zodat ze bewaard blijven voor het nageslacht.

In de feestgids vinden wij o.a. een 'in memoriam' Frans Haffmans, welke op 12 januari 1971 was overleden. Haffmans was president van de O.L.S.-Federatie. Verder de traditionele voorwoorden, uitleg over de gemeente Kinrooi en de uitleg over het O.L.S. zelf. Hieruit vernemen we dat er 134 schutterijen deelnamen aan het feest (waaronder 35 Belgische). In de optocht waren er 50 schutterijen met fantasie-uniformen, 36 in militair-uniform en 14 in historische gildekleding. In de optocht stapten er 88 muziekkorpsen op, verder 50 trommelkorpsen, 27 klaroenkorpsen en 11 fluitkorpsen. Aan de marswedstrijden werd deelgenomen door 48 korpsen: 24 trommel-, 19 klaroen- en 4 fluitkorpsen. Winnaar van het feest werd de schutterij Sint Hubertus uit Ubachsberg.

Sint Ambrosius is de jongste schutterij uit de huidige fusiegemeente Kinrooi; Kinrooi telt nog steeds 8 actieve schutterijen. De stichters van schutterij Sint Ambrosius in 1952 waren: Pieter Kunnen, Cornelius Van Esser, Jules Van Runxt, Karel Truyen, Jan Brouns en Henri Stappers. Aanvankelijk verging het de schutterij niet zo goed zodat het aantal leden verminderde. In 1958 kwam er een nieuw bestuur, in 1965 werd nieuw materiaal aangekocht en 5 jaar later kwam dan de onverhoopte overwinning.

Heden zijn het schietterrein en de lokalen gevestigd op de hoek van de Basdonkstraat en de Schepersheidestraat, in een rustige landelijke omgeving.

De herinnering aan de gloriejaren 1970-1971 bestaat nog steeds en deze worden hopelijk door deze bijdrage nog eens opgeroepen.

Werner Smet.

DE KONINKLIJKE SCHUTTERIJ SINT ELISABETH-STOKKEM (5)

Tijdens de Franse Revolutie zijn beide schutterijen door verschillende verbodsbepalingen stilgevallen. Ook verdwenen spijtig de vanen en de schutterskransen.

Toen het geweld der omwenteling wat milderde, richtten op 27 juni 1804 de burgemeester (toen maire genoemd) en enkele gemeenteraadsleden van Stokkem een aanvraag aan de prefect te Maastricht, om naar het voorbeeld van de omliggende gemeenten waar de schutterijen hun activiteiten hadden hernomen, de schutterij Sint-Elisabeth opnieuw op te richten.

Maar er was volgens hen een grote leemte, namelijk het gemis van de schutterskransen, zonder dewelke de schutterij niet kon bestaan. Vandaag, schreven ze, is onwonderbaar de goede orde in het Franse Keizerrijk hersteld, en beginnen in alle gemeenten allerlei vermakelijkheden, behalve in Stokkem, omdat men daar alle ornamenten zoals de schuttersbreuken en vanen in beslag heeft genomen, terwijl dit niet het geval is in de omliggende dorpen.

De oude schuttersbreuken waren tijdens de Franse Revolutie verdwenen en niemand wist waar ze gebleven waren. Opzoekingen bij oude schuttersleden en bij andere verdachte Stokkemenaren hadden niets opgeleverd.

Tussen het archief van de gemeente hadden ze tenslotte een brief ontdekt, die hen misschien op het spoor van de vermiste schutterskransen kon brengen. Die brief was een soort ontvangstbewijs, geschreven door een zekere Chenon, officier van de 22ste Semi-Brigade der Infanterie, waarbij Chenon verklaarde, dat hij op 1 januari 1799 van Godfried Gruyters, Marcel Buschens, Lambert Neys, Henri Van de Weerd, Jan Nelis, Willem Pergens, Leonard Vincken, hoofden van de schuttersgilden ontvangen had: '1ste, een zilveren vogel en 12 zilveren platen met zilveren ketting, en een plaat deels van koper en deels van zilver, alles samen wegende 24 ounce (een ounce is 100 gram). 2e, een zilveren vogel en 12 zilveren platen met zilveren ketting, wegende 15 ounce (poids de Stockheim) en twee vanen. (Rijksarchief Maastricht - Frans Archief liggende in farde 1198, over dit onderwerp zijn enkele stukken bewaard)'.

Chenon had die schuttersbreuken opgeëist krachtens een besluit van de kantonkommissaris Lambrechts, die ondertussen opnieuw notaris te Rekem was geworden en met de goedkeuring van zekere Booten, voorzitter van het Kanton Mechelen aan de Maas, die in 1804 aldaar burgemeester was, en van sekretaris Strijckers, onderwijzer te Stokkem. Zij handelden in uitvoering van de wet van 25 november 1797, krachtens de welke de seculiere kapittels, seminaries en ook alle lekenkorporaties afgeschafte werden en hun goederen als nationaal domein werden beschouwd.

De gemeenteraadsleden van Stokkem konden ingevolge deze wet de wettigheid van de opeising niet aanklagen of in twijfel trekken. Daarom eindigde hun brief door er heel voorzichtig aan toe te voegen: "Ingeval dit zilverwerk aan het gouvernement toebehoort, willen wij onze klacht intrekken".

Bij de foto van 15 november 1981.

Viering 750 jaar Schutterij Sint-Elisabeth te Stokkem. De suisse Joannes Daamen en de erewacht, gevormd door leden van de Sint-Elisabeth-schutterij, begeleiden de geestelijkheid van Stokkem naar de kerk.

Maar zij vermoedden dat de schutterskransen nooit afgeleverd waren aan de diensten in Maastricht en dat ze ergens in privaat bezit waren geraakt, daar ze hadden horen zeggen, dat lange tijd na de inbeslagname, de twee schutterskransen ergens in Mechelen aan de Maas onder een bed verborgen zaten (Rijksarchief Maastricht, nr 1198, stuk 1). Ze waren dan ook van mening dat, mits de nodige opsporingen, de breuken opnieuw voor de dag zouden komen en aan de oude schutterij konden teruggegeven worden. Daarom verzochten zij de prefect aan de vroegere municipaliteit van Mechelen een ontvangstbewijs af te leveren van de personen die de schutterskransen in ontvangst hadden genomen om zodoende op het spoor te komen.

Die brief verwekte op de diensten te Maastricht heel wat verbazing. Inderdaad, geen enkel archiefstuk, geen enkele brief en geen enkele verwijzing in de indicateur maakte melding van overbrenging van het aangeslagen zilverwerk naar Maastricht. Toen werd beroep gedaan op Booten, maire van Mechelen aan de Maas, die oudvoorzitter van de municipaliteit was en er meer van moest af weten.

Booten ging op zijn beurt bij de algemene ontvanger van de schatkist te Maastricht inlichtingen inwinnen. In augustus 1804 kon hij tot zijn opluchting aan de prefect melden, dat men op het spoor was gekomen van de vermiste breuken. Van de ontvanger Veugen had hij vernomen dat het zilverwerk op het gemeentehuis van Mechelen aan de Maas was geweest, maar dat het op 16 januari 1799 door de speciale commissaris Castelnovo was afgehaald geworden en op 18 januari bij de ontvanger te Maastricht was gedeponneerd. Booten meldde verder dat de schutterskransen uit Maastricht naar het muntatelier te Parijs waren verzonden. Betreffende de twee vanen had hij niets vernomen en hij kon niet zeggen waar die zich bevonden.

De gemeenteraadsleden van Stokkem moesten zich dan ook met veel tegenzin erbij neerleggen. De aloude en waardevolle schutterskransen die blijkbaar in Parijs in de smeltkroes terecht kwamen, zijn voor immer verdwenen...

Het gemis van de oude schuttersvogels en bijhorige platen moet de Stokkemenaren, die in 1804 de Sint-Elisabethschutterij wilden heroprichten, als een grote hinderpaal aangevoeld hebben. Het is pas in 1884 dat we sporen vonden van een heroprichting, maar meer daarover in de volgende en laatste aflevering van de Stokkemer Sint-Elisabethschutterij. ('t Vervolgt).

Joannes Daamen, Niel bij As.

LANDSTITEL VOOR DRUMFANFARE SCHUTTERIJ ST. ODA-BOSHOVEN

De jaarlijkse strijd om de landstitels van de Federatie van Katholieke Muziekbonden (FKM), op 20 en 21 april in Noordwijkerhout, leverde een aantal successen op voor twee korpsen uit het Limburgse Schutterswezen. Zo haalde het tamboerkorps van schutterij St. Lambertus-Broeksittard een eerste prijs in de derde divisie, sectie A-b. De drumband van dezelfde schutterij haalde eveneens een eerste prijs in de sectie A-a.

De drumfanfare van schutterij St. Oda-Boshoven won met 306,5 punten de landstitel in de tweede divisie sectie D. De drumfanfare brengt daarmee de landstitel binnen vier jaar weer naar Weert.

Schutterij St. Oda licht de drumfanfare toe.

Een drumfanfare zit tussen een drumband en een fanfare in, ze heeft van elk wat. De drumfanfare St. Oda is als volgt samengesteld:

Slagwerk: Snaartrommen 10 x, Tenortrommen 3x, timtoms 1x, overslag 2x, marsbekkens 1x, lyra's 2x verder schellenbomen en de nodige effectinstrumenten.

Blazers: Trompetten 15x, Bugels 4x, Corhoorns 4x, Tuba's 5x, Schuiftrombones 2x, Ventieltrombones 2x en Soesafoons 2x.

Het muzikale deel van de schutterij St. Oda bestaat al 42 jaar. In 1975 werd overgegaan van Jachthoorn-/Trompetterkorps naar een drumfanfare. De reden voor de overstap was gelegen in de grotere muzikale mogelijkheden die een drumfanfare biedt door de 'grote' bezetting. Bij de start van de drumfanfare lag de leiding in handen van de heer Sasha, in 1980 ging de leiding over in handen van Had Geurtjens uit Ospel.

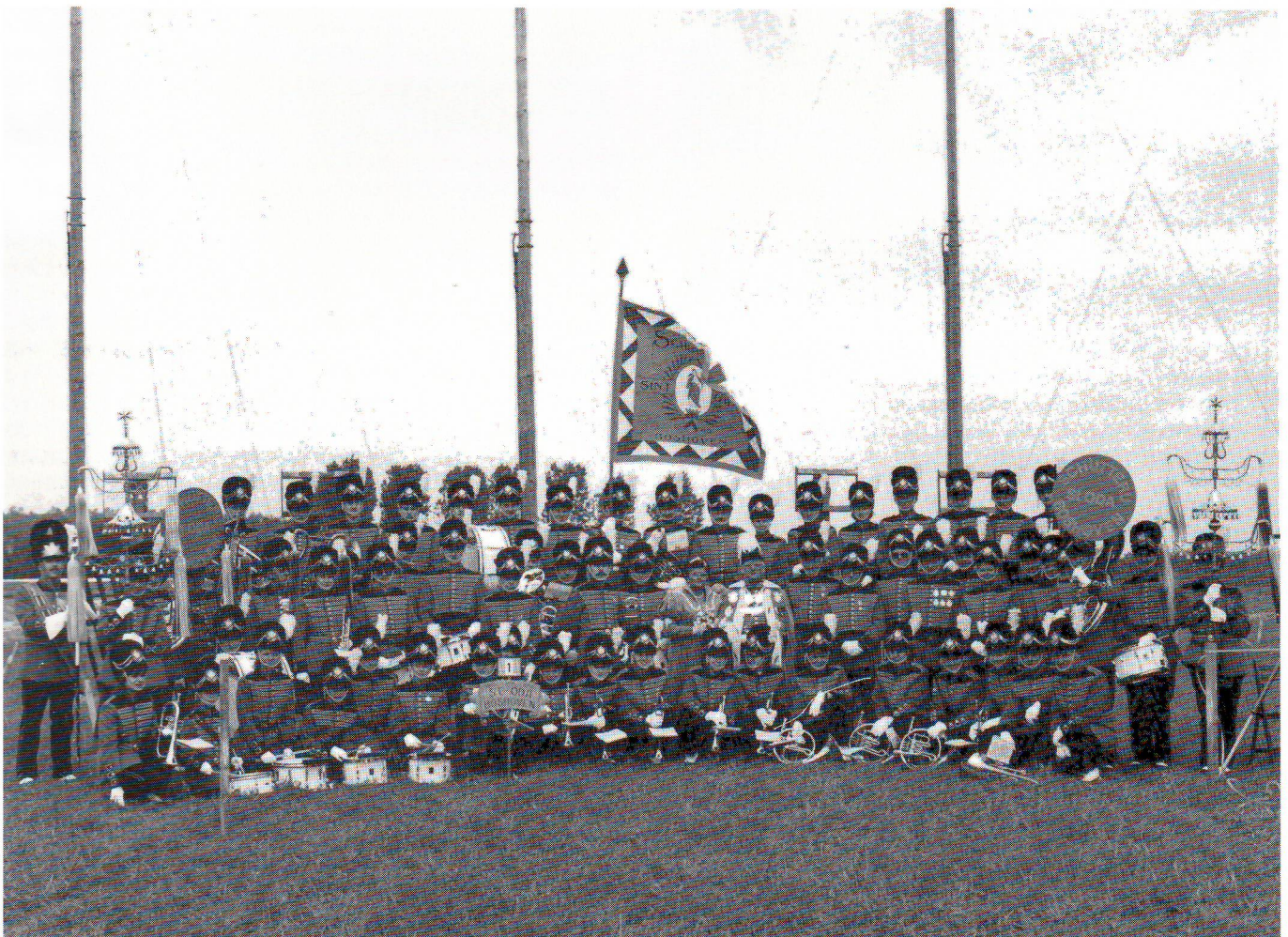
Onder de bezielende leiding van Had groeide de drumfanfare, eerst moeizaam, later echter steeds crescendo tot het huidige korps van 53 leden en nog eens 9 leerlingen. Een kleine selectie uit de successenreeks van de afgelopen tien jaar, geeft het volgende beeld te zien:

1982 Swartbroek 3e divisie sectie D 2e prijs
1986 Maasbracht 3e divisie sectie D 1e prijs + promotie
1986 Heel 3e divisie sectie D Limburgs Kampioen
1987 Zutphen 3e divisie sectie D Landskampioen FKM
1990 Sittard 2e divisie sectie D 1e prijs + promotie
1990 Reuver 2e divisie sectie D Limb. Kampioen met lof
Nu moet de drumfanfare zich waar gaan maken in de 1e divisie sectie D.

Drumfanfare St. Oda telt drie instructeurs, te weten: Had Geurtjens als instructeur/dirigent, Frank Ramakers als tamboer-instructeur en Jan Bussem als tamboer-maitre (exercitieshow).

Voor nadere informatie kunt U terecht bij Jan Bussem, Meezenbroek 8 Weert.

*Neeritter, 12 mei 1991: Schutterij St. Oda-Boshoven.
Foto: Kiek-Tilburg.*

SCHUTTERIJ 't ZANDAKKER- GILDE ST. JAN-VENRAY

Ereteken; Hoogste beloning voor uitmuntende verdienste

"Het bestuur van de schutterij 't Zandakker Gilde St. Jan heeft bij besluit van 19 februari 1991 nummer 10A een Ereteken ingesteld tot vererende onderscheiding van zijn leden of in bijzondere gevallen voor niet-leden, die zich jegens deze schutterij op uitmuntende wijze verdienstelijk hebben gemaakt. Het Ereteken is de hoogste beloning, die de schutterij 't Zandakker Gilde St. Jan kan verlenen boven de bestaande beloningen zoals benoeming tot Ere-lid of onderscheidingen voor langdurige trouwe dienst e.d. Het Ereteken draagt de naam "Ere-kruis van Schutterij 't Zandakker Gilde St. Jan". Aldus staat te lezen in het Instellingsbesluit van de zeer unieke zilveren onderscheiding, die zondag 5 mei j.l. voor het eerst door de schutterij werd aangeboden aan Mevrouw P. Defesche-Derks bij gelegenheid van haar afscheid als beschermvrouwe van de schutterij.

Bij de instelling van dit bijzondere Erekrus heeft het bestuur van 't Zandakker Gilde St. Jan zich laten adviseren door de onderscheidingsdeskundige, de heer Henrie Meijer uit Venray. Bij het opstellen van het Instellingsbesluit en de Bepalingen voor het verlenen van het Erekrus heeft hij zoveel mogelijk het Reglement van Administratie en Discipline voor de Militaire Willemsorde (1815) model laten staan, alsmede de Vertrouwelijke Richtlijnen voor het verlenen van Koninklijke Onderscheidingen.

Het versiersel bestaat uit een zogenaamd St. Jan's of Johanniter Kruis met acht gepareelde punten, gedekt met een hertogelijke kroon. Aan het versiersel zijn aangebracht twee zwaarden, gekruist tussen de armen. Voor niet-leden van de schutterij worden de zwaarden vervangen door een doorlopende laurierkrans tussen de armen. In het midden van het kruis bevindt zich een ovaal medaillon, met daarop de afbeelding van het wapen van de schutterij, met daaromheen het opschrift "Schutterij 't Zandakker Gilde St. Jan Venray". Op de keerzijde wordt op de medaillon de naam van de gedecoreerde gegraveerd, alsmede het jaar van uitreiking.

Het versiersel wordt bevestigd aan een rood draaglint, 38 mm breed met twee blauwe strepen van 7 mm breed. Rood en blauw zijn de kleuren van de schutterij. Het wordt bevestigd met een traditionele ring, aangehecht aan de kroon. Bij het versiersel behoort een oorkonde op naam.

"Het ereteken kan door iedereen worden verworven, ongeacht rang of status, doch slechts voor uitmuntende verdiensten, verleend bij hoge uitzondering om het prestige van deze hoge onderscheiding reliëf te geven en te garanderen, dat de drager voor vergetelheid zal worden behoed", aldus een van de bepalingen.

Vorbereiding

Voordat de onderscheiding wordt toegekend, moet een strenge procedure worden gevolgd. Zo moeten alle stukken, betreffende een voordracht voor beloning van uitmuntende verdienste ter hand worden gesteld aan een Voordrachtbehandelingscommissie om het bestuur van de schutterij van advies te dienen. Hierin hebben zitting de heren P.L.L. Dorren-Directeur P.C.V., Mr. G.M.H. Thijssen, H.A.W. Rats-PR-coördinator en lid van de schutterij en P.J.M. van Lierop-secretaris van de schutterij. Ook notaris Lunter speelt hierbij een belangrijke rol. Deze commissie stelt een strikt vertrouwelijk protocol op voordat tot uitreiking kan worden overgegaan.

De uitreiking zal altijd met de meest mogelijke luister gepaard gaan en worden besloten met een defilé, waaraan het gehele Schutterijkorps deelneemt.

G.A. Schutte, Venray.

Foto: Fotopersburo Giesen, Lommen en Hirdes B.V., Postbus 274, 5900 AG Venlo.

KOPPEN • KRANTEKOPPEN • KRANTE

29 jan Voorzitter schuttersgilden Land van Cuijk: 'Vrouwen niet laten schieten, maar dansen' • 31 jan Schutterij Grashoek weer bijna onder dak • 1 feb OLS gaat door • 8 feb Programma van de muzikale sjötterie St. Zanusius geit door! • 9 feb Jan al 28 jaar schutterskoning van Buggenum • 16 feb Theo de Bie generaal van St. Brigida-Noorbeek • 21 feb Damescomité St. Mauritius-Strucht pakt uit Vijftien mille voor uniformen • 25 feb MLSB-voorzitter stelt schutterijen gerust Seizoen start met bondskoning-treffen • 26 feb Secretaris Frits Knapen van St. Lucie-Nederweert neemt afscheid • 26 feb OLS in Sittard bij elkaar • 27 feb Schutterij St. Sebastianus-Ell kan in Ell blijven oefenen • 1 maart Schutterij Margraten viert 450ste verjaardag • 1 maart MLSB-voorzitter: 'Bijwedstrijden zijn belangrijk' • 4 maart TNO kan geen alternatief vinden voor loden kogels • 5 maart Schutterij St. Sebastianus-Margraten oogst lof met expositie • 6 maart Schutterij St. Sebastianus-Margraten huldigt drie jubilarissen • 9 maart Commotie binnen St. Matthias-Posterholt • 12 maart OLS trekt 159 schutterijen • 12 maart Geleense stichting maakt verwachtingen niet waar Intekenaars wachten al jaar op schutteleidje • 23 maart St. Jozefgilde-Lommel gaat stilaan naar de eeuw toe • 26 maart Negentallen schieten vaker mis • 3 apr Schietterrein Oranje Nassau opengesloten • 3 apr Schutterij Meijel mag niet naar OLS • 4 apr "Vergeten": Willibrordus niet op OLS • 12 apr nieuwe kostuums voor St. Cornelius Irene-Posterholt • 15 apr Vendelzwaaiers St. Rochus-Stevensweert in de zon •

GILDE-CONGRES 1991

Ruim honderd gildes uit de Noord-Brabantse Schutters-Federatie, de Hoge Raad der Kempen en Belgisch Brabant waren op 20 april naar Bergen op Zoom gekomen om de congresdag bij te wonen. Het idee om dit keer het congres te laten plaatsvinden in de oude Scheldestad Bergen op Zoom is afkomstig van de opperhoofdmannen van de Hoge Gilderaad voor de Kempen en Belgisch-Brabants, Dr. E. van Autenboer en A. van Rompuy.

Bijna zeshonderd gildebroeders en -zusters gaven in hun kleurrijke kledij en met hun schitterende gildevaandels hun visitiekaartjes in de Bergse binnenstad af. Om half tien 's morgens werd op de binnenplaats van de voormalige Markiezenhofkazerne verzameld om gezamenlijk af te marcheren naar de St. Gertrudiskerk voor het bijwonen van een plechtige Gildemis.

Hoewel, gildes marcheren niet, zij schrijden. Dit geven de al eeuwen geldende exercitiereglementen aan. Het trage marcheren, waarvan de snelheid wordt aangegeven door het zware geluid van de dieptetrommen, begeleid door schetterend bazuingeschal en de unieke, in de meest schitterende kleurvariëteiten gestoken vaandels werd in deze samenstelling nog nooit eerder in de Markiezenstad vertoond en zal -menselijkerwijs gesproken- daar ook nooit meer te zien zijn.

De Gildecongressen, pas sedert een vijftiental jaren georganiseerd, worden slechts om de twee jaar gehouden, waarbij steeds een andere kring, land of gilde de eer te beurt valt als gastgilde op te treden. Dit keer kreeg het in 1981 heropgerichte gilde St. Sebastiaan ('Sinte Besjaan') van Bergen op Zoom en Borgvliet de eer om het congres te organiseren.

De bedoeling van een gildecongres is om goedwillende en leidinggevende gildebroeders bij elkaar te brengen en vooral onderwerpen, het gildewezen betreffende, aan de orde te stellen. Anders gezegd: Met dergelijke congressen willen de diverse gildes vooral bereiken meer op één lijn te komen voor wat betreft de -vaak vergeten- tradities. Dit betekent dat men sprekers en onderwerpen zoekt die de aanwezige gildebroeders en -zusters aanspreken. Ook buitenstaanders van het gildewezen waren aanwezig op dit congres.

In de lezingen van Dr. E. van Autenboer en Dr. J. Penders had de organisatie zich verzekerd van twee deskundige sprekers. A. van Rompuy was belast met het leiden van de discussie.

CULTUURPRIJS VOOR ST. HUBERTUS-SCHAESBERG

'Beste jury, U heeft een heel goede stap gedaan door onze schutterij deze prijs toe te kennen. Eigenlijk hadden wij de prijs vorig jaar al verwacht, maar we zijn er dit jaar ook heel erg blij mee'. Met deze woorden nam Peter Berben, voorzitter van schutterij St. Hubertus-Schaesberg, de cultuurprijs van de Gemeente Landgraaf in ontvangst op 22 maart j.l.

Het bestuur en de leden van de schutterij waren trots met de toekenning van de prijs. Na afloop van de uitreiking werd de prijs uitbundig gevierd.

Volledigheidshalve drukken wij het volledige juryrapport hier af.

'Na het optrekken van de kruitdampen in het Belgische dorp Niel bij As, in 1989, had het Oud-Limburgs Schuttersfeest zijn winnaar. En nog wel een Landgraafse winnaar; het zestal van schutterij St. Hubertus uit Schaesberg. De in een feestroes verkerende schutterij nam middels haar voorzitter Peter Berben, in deze de taak en de plicht op zich, dit sinds 1902 steeds weer terugkerende "slagveld" tussen Oost- en West-Limburg te organiseren. Landgraaf was op de eerste julidag van 1990 de thuishaven van dit gedenkwaardige folkloristische schouwspel.

Is het winnen van het OLS, middels een loodzware schietcompetitie op de zwarte "boelen" een sportieve prestatie van de bovenste plank; Zo is het organiseren van Limburgs grootste schuttersfeest een culturele prestatie die respect afdwingt bij vriend en vijand.

De positieve uitstraling van het organiseren van de "Ouwe Limburger" draagt tot ver buiten onze gemeente en provinciale grenzen.

De gebundelde krachten van maandenlange voorbereidingen en organisatie ontladden zich op die dag door gastheer te zijn van hoge notabelen en vele tienduizenden bezoekers, maar vooral door de verantwoordelijke pleisterplaats en kazerne te zijn voor de duizenden hoofdrolspelers. Van hoornblazer tot de hoogste in rang -de generaal-, van mooiste gekroonde tot gebeitelde bielemans, van vendelzwaaiers tot marketentster.

Schutterij Sint Hubertus wist waaraan zij begon, getuige een eerdere OLS-organisatie in 1978. Men was voorbereid op alles; de gekleurde flappen waren gedrukt en de Draf- en Renbaan omgetoverd tot een Middeleeuws strijddecor. De extra poststempel sierde de uitgaande post van Landgraaf. Landgraaf was voor één dag de hoofdzetel van de beide Limburgen.

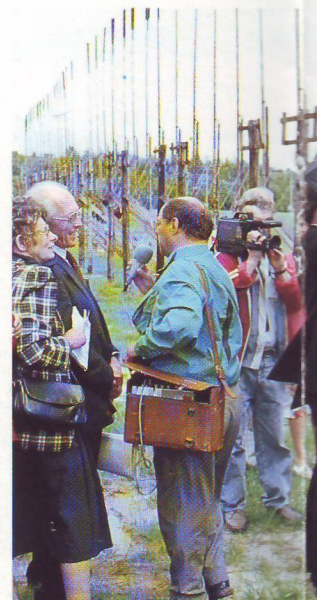
Ondanks de stormachtige tegenwerking van de weergoden die dag, waarop een stoere schut nog steeds geen invloed heeft, bracht de schutterij van Schaesberg deze folkloristische "Blitzkrieg" tot een goed geslaagd einde.

Een prestatie die zonder meer in de annalen van het rijke Landgraafse culturele leven met trots mag worden bijgeschreven.

Op voordracht van de jury kende het gemeentebestuur van Landgraaf vanwege de bij dit juryrapport aangehaalde overwegingen aan schutterij Sint Hubertus uit Schaesberg de CULTUURPRIJS 1990 toe in de categorie groeperingen/verenigingen'.

Middenpagina's:
Impressie van het OLS-1990 in Landgraaf.
Foto's: Johan Pelzers en Wim Pijpers.
Samenstelling compositie: Wim Pijpers.
Litho's belangeloos ter beschikking gesteld
door Drukkerij Limburgsche Post te Beegden.

Goed geschoten!

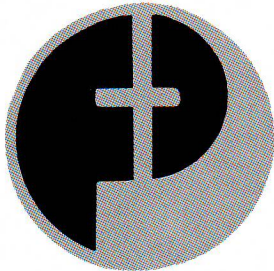
Brand

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS.

Wij hebben de vakkennis en kunde in huis om nieuwe vaandels te vervaardigen en oude vaandels te restaureren.

Dit gebeurt bij ons sinds 140 jaar.

Wij gebruiken de meest zeldzame, kostbare en functionele materialen om via hand- of machineborduurwerk en de onmisbare kunsthistorische achtergrond een ambachtelijk werkstuk van allure af te leveren.

Kevelaerer Fahnen + Paramenten GmbH
am Kapellenplatz 27/Ecke Maastrasse
in 4178 Kevelaer
Tel.: 09-49 2832 5734

Stadelmaier Nijmegen B.V.
Tel.: 080-224384

HENDRIK VAN DER PUTTEN

**SLAGHOEDJES
SCHUTTERIJKRUIT
REPARATIE - HERLAAD APP.**

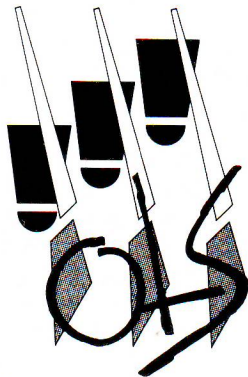
**Zwartbroekstraat 28
Roermond, Tel. 04750-30688**

kiek fotostudio

Specialisten
in het maken
van
groepsfoto's

linge 29 5032 EV tilburg
telefoon 013-68 10 53

Jeu van den Boom, voorzitter OLS-Brunssum: OLS BIJ VOORBAAT EEN FINANCIËEL SUCCES

BRUNSSUM 7 JULI '91
OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST

Brunssum – 892 Vrijwilligers uit 60 Brunssumse verenigingen helpen mee bij de organisatie van het Oud-Limburgs Schuttersfeest op 6 en 7 juli a.s. Het OLS is niet alleen een zaak van de schutterij St. Gregorius de Grote; het geheel wordt gedragen door een heel groot deel van de Brunssumse bevolking. Zelfs de ambtenaren op de gemeente, de politie en diverse andere instellingen werken méér dan alleen ambtshalve mee. Men is gemotiveerd, enthousiast en overtuigd dat het OLS-1991 een groot succes wordt.

Veel steun heeft de schutterij ook van haar eigen erecomité; een groot gezelschap van 'invloedrijke en financieel draagkrachtige personen die dankzij hun relaties vele deuren openen', aldus Jeu van den Boom. Als coördinator van het OLS-1991 controleert hij of alle radertjes van de organisatie in elkaar passen. Hij ziet het naderende OLS met vertrouwen tegemoet. Jeu: 'Op papier is de zaak helemaal rond, ik twijfel daarom ook niet aan de uitvoering van het OLS-1991.

Locatie

Alle groepen vrijwilligers bezochten de 3 voorlichtingsavonden. Op 17 juni wordt gestart met de opbouw van het terreinen. Het showgebeuren vindt plaats op de drie voetbalterreinen van voetbalclub De Leeuw. De schietwedstrijden worden gehouden op de weilanden van het paardenproefbedrijf. Hier komen ook de diverse tenten te staan en worden de materiaalwagens geplaatst.

Voordat men met de opbouw van het terrein begint, zullen leden van de organisatie met de technische dienst van het paardenproefbedrijf de toestand van het terrein bekijken. Beschadigingen, die tijdens het OLS ontstaan, komen voor rekening van onze schutterij. Bovendien betaalt St. Gregorius de Grote een vergoeding voor de derving van hooi en voor het feit dat de weilanden 5 weken lang niet beschikbaar zijn voor het paardenproefbedrijf.

De afspraken zijn vastgelegd in een contract dat dateert uit 1988. Schutterij St. Gregorius de Grote stond namelijk gepland voor de organisatie van het ZLF-1991; vandaar deze vroege reservering. Twee grote schuttersfeesten vond de schutterij iets te veel van het goede, vandaar dat St. Laurentius-Spaubeek Brunssum de helpende hand toestak en het ZLF-1991 organiseert.

Winst gegarandeerd

Jeu van den Boom: 'Er kan gebeuren wat wil, wij zullen zeker niet in de rode cijfers eindigen. Wij hebben diverse hoofdsponsors gevonden, die elk minimaal 10.000 gulden geven. Daarnaast hebben we cosponsors, die ons met minimaal 2500 gulden steunen. Tot slot kennen we begunstigers die ons met kleinere bedragen steunen. Dat we bij voorbaat met winst werken, is ook belangrijk voor alle vrijwilligers. Zij krijgen een uurvergoeding die afhankelijk is van het geld dat wij overhouden. Van deze winst is 25% bestemd voor de verenigingen die ons helpen. Zij delen in die winst naar rato van het aantal ingebrachte uren. Dat kunnen behoorlijke bedragen worden. Gegarandeerd is een minimumvergoeding van Hfl 2,50 per uur, maar dat bedrag zal zeker groter worden'.

Grote belangstelling

De entree voor het OLS bedraagt Hfl 5,-; geen prijs voor dit kleurrijk geheel. Schutterij St. Gregorius de Grote rekt op 20.000 betalende bezoekers en verwacht dat het weer weinig invloed zal hebben op het aantal bezoekers. De optochtroute is kort en beschut, omdat de straten in een woonwijk liggen. Daarmee voldoet de organisatie niet aan het verzoek van de plaatselijke middenstand; de route zou dan langer worden dan 2 kilometer.

In tal van publicaties wordt het OLS-1991 al aangekondigd. Een uitgebreide beschrijving van schutterij St. Gregorius de Grote is samengevat in een boekje dat geschreven is door drs. Theo Raets. Dit boek is tegen een geringe vergoeding te koop.

Bedevaart

De traditie volgend van vorige OLS-winnaars maken de leden van schutterij St. Gregorius de Grote een voetocht naar Wittem. Om het pad te bereiden, liepen een viertal leden o.a. secretaris-penningmeester Jean-Pierre Schobben de route al op 15 mei.

Met dank aan Jeu van den Boom en 'Brunssums kontakt' voor de informatie.

Schutterij St. Gregorius de Grote, foto genomen op 1 mei 1991.
Foto: Rijssemus - Brunssum

SCHUTTERIJEN EN SCHUTTERSGLIDEN IV

– een inventarisatie uit 1900 –

Kerkrade, ... dat in deze gemeente bestaat de zogenaamde St. Sebastianus Schutterij, die ongeveer drie honderd jaren oud is. Zij bezit zilveren platen die gewoonlijk door de koning in den hals gedragen wordt. Ook moeten zij in bezit zijn van een archief. De overige schutterijen in deze gemeente zijn maar van de laatste tijd. *1)

Kessel, *2)

Klimmen, ... dat de schutterij alhier sedert de zeventiende eeuw bestaat; de vogel en plaat dateren van den einde der achttiende of begin negentiende eeuw.

Limbricht, ... dat hier geene gilden, doch wel een schutterij bestaat onder de naam van H. Salvius, die nog al belangrijk zilverwerk bezit, onder andere platen dateerende uit het jaar 1685 en uit 1700. Archieven bestaan er niet van.

Linne, ... dat in deze gemeente geene oude gilden of schutterijen bestaan.

Maasbracht, ... dat er in deze gemeente twee schutterijen bestaan, dat deze evenwel sedert 1880 eerst opgericht zijn. Eene dezer schutterijen is wel in bezit van de vogel met platen der vroeger bestaan hebbende schutterij. De oudste dezer platen dateert van 1661.

Maasbree, *3)

Maasniel, ... geen oude schutterijen Maasniel St. Urbanus en St. Martinus; opgericht binnen de laatste 10 jaar. Bezitten geen archieven, wel eenig zilver van de laatste tijd. *4)

Maastricht, *3)

Margraten, ... dat in deze gemeente een oude schutterij bestaat onder de naam "St. Sebastianus". Zij bezit zilverwerk en oude archieven, dat wil zeggen een of meer aantekeningregisters harer bezittingen, verordeningen enz.

Meerlo, ... dat in deze gemeente bestaan:

– te Meerlo, St. Antoniusgilde, die inkomsten heeft bestaande in graanrenten; en de schutterij St. Jan Baptist.

– te Blitterswijck, de Mariagilde, die eveneens eenige inkomsten heeft in graanrenten; die als ook gemelde schutterij zijn in bezit van oud zilverwerk. Oude archieven zijn bij geen dezer verenigingen aanwezig.

Meerssen, ... Er zijn hier nog drie schutterijen, zilveren en gouden vogels en platen. Van archieven is niets meer te vinden. Die zijn waarschijnlijk in het bezit der Proosten geweest en door deze meegenomen.

Meijel, ... dat in deze gemeente geene oude schutterijen bestaan of niets van bekend is dat deze bestaan hebben, alzoo van haar zilverwerk of archieven evenmin.

Melick, ... er bestaat in deze gemeente eene oude schutterij, die bezit oud zilver met platen van 1700 a 1730 a peur pres (ongeveer) en daar hangt een zilveren vogel aan. De naam der schutterij is St. Andreas Broederschap. Oude archieven heeft zij niet, wel eenige perceelen land, die zijn verpacht.

Merkelbeek, ... dat naar veel zoeken geene archieven betreffende de schutterijen gevonden zijn. Wel bestaat een zilveren vogel met platen uit de 17e eeuw. Oude gilden of schutterijen bestaan alhier niet. Wel een schutterij opgericht in 1892 of 93. Bij deze schutterij doet den ouden vogel met zilveren plaat dienst.

Mesch, ... dat in deze gemeente geene schutterijen bestaan of hebben bestaan welke zilver of archieven zouden hebben kunnen bezitten.

Mheer, In mijne gemeente bestaat eene schutterij "Sint Sebastiaan" genoemd, die geen zilverwerk of archieven bezit van eenige oudheidkundige waarde.

Montfort, *3)

Mook en Middelaar, ... dat er te Middelaar nog een St. Sebastianus-Gilde bestaat. Alleen zijn nog aanwezig 6 zilveren platen van de jaren 1804, 1811, 1814, 1824, 1842, 1845 met inscripties; alsmede een Register, waarin de statuten in het begin van de negentiende eeuw opnieuw zijn ingeschreven.

Munstergeleen, ... dat in deze gemeente geen oude gilden noch schutterijen zijn (wel is waar eene van een paar jaren opgerichte schutterij) dus ook geene oude zilverwerken of oude archieven.

Nederweert, ... dat in 1893 in deze gemeente is opgericht eene schutterij onder de naam "St. Lucia". Deze heeft van de gemeente in leen vier zilveren platen met vogel van de in vroeger jaren alhier bestaan hebbende schutterij "St. Antonius". Oude archieven van schutterijen bestaan niet.

Neer, ... dat alhier de volgende schuttersgilden bestaan:

– 1) De St. Martinus of Bussenschutten, de oudste plaat aan hun zilver luidt aldus: Heer Jan va Coersel, Proest zu Keizerb. a 1595.

– 2) De St. Sebastianus of oude schutten welke plaat luidt aldus: F. Joan. A. Vikenvorst de Beetz Prepositus in Keyserbosch A 1616.

– 3) De Jonge schutten welke plaat luidt aldus: A-b D-O A 1682.

p.s. Ook bestaat er nog eene gilde genaamd de Sacramentsschutten, doch deze dagteekend eerst van 1818.

Neeritter, ... dat in deze gemeente eene schutterij bestaat genaamd "St. Lambertus" welke zilverwerk bezit van de jaren 1627, 1638, 1648, 1755 enz. alsook een reglement van de schutterij geschreven op perkament in het jaar 1627. Andere oude archieven bezit den bedoelde schutterij niet.

Nieuwenhagen, ... dat hier geen oude gilden of schutterij bestaan heeft.

Nieuwstadt, *3)

Noorbeek, ... dat er zich in deze gemeente bevindt, betreffende archieven der schutterij; Eene zilveren vogel met 32 platen, waarvan de oudste dateert uit het jaar 1641.

Nunhem, ... dat alhier eene schutterij bestaat die in het jaar 1885 is opgericht met name St. Servatiusgilde, het zilverwerk wat zij bezit is van weinig betekenis.

Nuth, ... dat aan de vogel van het schuttersgilde der voormalige Heerlijkheid Nuth gehecht zijn verschillende zilveren platen met jaartallen des 17e eeuw en uit lateren tijd. De hoofdplaat is echter door oningewijden niet behoorlijk te ontcijferen, een en ander wordt thans gebruikt door het bestaande schuttersgezelschap, hetwelk mij die stukken welwillend ter inzage heeft afgestaan. Oude archieven van schutterijen bestaan, voor zoover mij bekend hier niet.

Peter Korten, Weert.

Verklaring der tekens:

*1) De brief van de burgemeester van Kerkrade was deels onleesbaar.

*2) De schutterij van Kessel wordt beschreven door de burgemeester van Helden (zie LS nr 10, pag 35).

*3) Deze burgemeesters reageerden niet op het schrijven van Rijksarchivaris Flament (zie LS nr 8, pag 12-13).

*4) De brief uit Maasniel was in telegramstijl geschreven.

Zuid-Limburgs Federatiefeest 1991: 'Een dagje uit voor het hele gezin'

Nadat bekend werd dat schutterij St. Gregorius de Grote uit Brunssum het OLS- 1990 had gewonnen, boog menigeen zich over de vraag wie de organisatie van het Zuid-Limburgs Federatiefeest 1991 zou overnemen. Brunssum, dat via loting eerder als organisator was aangewezen, had met de organisatie van het OLS immers grotere zorgen aan z'n hoofd. Uiteindelijk besloot schutterij St. Laurentius-Spaubeek de handschoen op te pakken. Vol vlijt ging Spaubeek aan de slag om in minder dan één jaar het evenement op touw te zetten. Nu, vele maanden later, melden de Spaubeekse schutters vol vertrouwen dat de bezoekers een perfect georganiseerd feest gemoet mogen zien.

Zuid-Limburgs Federatiefeest SPAUBEK

4 Augustus '91

'Het was effe spannend om een en ander goed op de rol te krijgen', zo zegt Bob Mevis, nieuwbakken beschermheer van St. Laurentius en voorzitter van de Stuurgroep. 'Al snel bleek dat 4 augustus, de datum van het feest, tamelijk ongunstig valt. We zitten dan immers midden in de bouwvakvakantie. Rond deze tijd is het zelfs in een vierduizend zielen tellende gemeenschap als Spaubeek moeilijk om de noodzakelijke medewerkers te mobiliseren. Uiteindelijk is dat toch ruimschoots gelukt. Nadat we een sterke bezetting van de diverse werkgroepen wisten te 'ronselen', kwam de rest min of meer vanzelf. Spaubeek mag zich best roemen op een goede saamhorigheid en bereidheid tot onderlinge steun wanneer de nood als het ware aan de man komt.'

Vakantie

De Spaubeekse organisatoren verwachten dat de bouwvakvakantie niet alleen van invloed is op de organisatie. 'We zijn voldoende realistisch om te onderkennen dat in deze periode velen, waaronder menig schuttersgezin, op vakantie zullen zijn', aldus de heer Mevis. 'Toch geloven we niet dat dit per se een nadeel is. In tegenstelling tot het OLS, is het Zuid-Limburgs Federatiefeest nog redelijk overzichtelijk. We hebben het voordeel van een groot feest, maar kunnen desalniettemin 'iets extra' doen. We hebben het feest dan ook zodanig ingekleed dat dit, voor 'dagjesmensen' die er met hun hele gezin op uit willen trekken, kan wedijveren met alle andere grote toeristische trekpleisters.'

Kinderprogramma

De voorzitter van de Stuurgroep doelt hierbij vooral op het kinderprogramma dat in de speeltuin pal naast de feestweide wordt ingericht. 'Behalve op schommels, wippen, klimrekken en wat dies meer zij, kunnen de jongere bezoekers zich uitleven op een groot springkussen en zich kostelijk amuseren met een stokvangspel, een elektronisch doeltrapspel en nog veel meer. Bovendien kan het kroost in de speeltuin tegen een gereduceerd tarief frisdranken kopen. Hierbij wil ik nadrukkelijk opmerken dat in de speeltuin meer dan tien medewerkers een oogje in het zeil zullen houden, zodat onheil wordt voorkomen.'

Volkscultuur

'Dat neemt echter niet weg dat het Zuid-Limburgs Federatiefeest als vanouds een volkscultureel evenement van de eerste orde blijft', aldus de heer Mevis tot slot. 'Zevenenvijftig schutterijen zullen in optocht door de straten marcheren en in de Kerkstraat een fraai defilé houden. Op het feestterrein staan meer dan 350 medewerkers klaar om een ieder die even wil pauzeren tussen de traditionele wedstrijden door, van een natje en een droogje te voorzien. Consumptiebonnen kosten f 1,45. De entree bedraagt slechts f 3,50, terwijl kinderen tot 12 jaar gratis toegang hebben. De Spaubeekse gemeenschap weet wat gastvrijheid is. Wanneer de weergoden eveneens een duit in het zakje doen, kan dit feest wat ons betreft niet meer stuk. Pa, ma en de kinderen, en alle andere liefhebbers van Limburgse volkscultuur zijn dan ook van harte uitgenodigd.'

Jos Gerits, Spaubeek.

SPROKKELINGEN

Schutten door de eeuwen heen.

Een uitgave bij gelegenheid van het 400-jarig jubileum van het Sint Sebastianusgilde in Sevenum, is de titel van een gedenkboek dat het St. Sebastianusgilde-Sevenum presenteerde op 20 april.

Op voortreffelijke wijze is een speciaal samengestelde redactie erin geslaagd de geschiedenis van het St. Sebastianusgilde in een handzaam en goed ogend boekje uit te geven. 'Schutten door de eeuwen heen' is prettig leesbaar geschreven en is voorzien van tal van foto's van het jubilerende gilde. Dankzij de medewerking van velen konden unieke foto's uit privéverzamelingen worden opgenomen in dit boekwerkje.

Wie terugschrikt voor de prijs (f 25,-) kan ik geruststellen. De uitvoering en de redactionele inhoud rechtvaardigen het bedrag ruimschoots.

Wim Pijpers.

VROUWELIJKE KONING IN HAELEN

Traditiegetrouw hield schutterij St. Agatha op Koningsvrijdag haar jaarlijkse koningschieten. Ook dit jaar weer gaf vrijwel de gehele gemeenteraad gevolg aan de uitnodiging tot deelname aan dit evenement.

Dit jaar werd echter toch van een reeds jaren bestaande traditie afgeweken; er zou niet geschoten worden op de vertrouwde bolletjes maar op een echte koningsvogel. De vraag of bolletjes of vogel werd reeds twee jaar geleden gesteld. Toen maakte Mart van Rijt opnieuw kans om keizer te worden. En om een eventuele keizers-titel niet slechts een kwestie van geluk te laten zijn, werd besloten nog één jaar op bolletjes te schieten. Jammer voor Mart, maar Thöm Baetsen mocht zich na 59 kavelschoten de nieuwe koning van schutterij St. Agatha noemen.

"Gelijke kansen voor iedereen, iedereen kan blijven meeschieten, het schieten duurt korter en het is aantrekkelijker voor de toeschouwers", waren tijdens de laatste jaarvergadering de argumenten om dit jaar op de vogel te schieten.

En hoewel de publieke belangstelling, vanwege het slechte weer, geringer was dan gebruikelijk, kregen we toch meer publiciteit dan we ooit verwacht hadden. Op 1 mei prijkte onze nieuwe koning, Truus Bongaerts (38), samen met een groot deel van de schutterij op de voorpagina van dagblad De Limburger.

Ook op onze vereniging heeft deze extra publiciteit een positieve uitwerking gehad. Een drietal dames besloot spontaan als hofdame mee te gaan in de optocht. Samen met Truus als vrouwelijke koning zullen zij ongetwijfeld nog meer kleur geven aan schutterij St. Agatha tijdens het uittreden. Schutterij St. Agatha heeft trouwens nog nooit een koningin als begeleider van de koning gehad !!!

Een ander positief effect van het schieten op de vogel wil ik hier toch even aanhalen, namelijk de kortere tijdsduur. Er zijn natuurlijk leden die 'tijd zat' hebben, andere hebben ook rekening te houden met het thuisfront en de jeugdleden staan te popelen om met vriendje of vriendinnetje naar de disco te gaan. Naar mijn stellige overtuiging sluiten vele jongeren zich niet aan bij een schutterij of haken ze voortijdig af omdat de schuttersfeesten vaak te lang uitlopen.

Of schutterij St. Agatha volgend jaar weer op de vogel zal schieten is zeker nog geen uitgemaakte zaak. De beslissing wordt door de leden genomen in de jaarvergadering. Ook hierbij geldt, net als voor het OLS, de vraag: "Waar kies je voor? Bij het OLS geldt: Houd je vast aan het gegeven dat alleen mannen mogen schieten of pas je je aan de tijd aan?"

Voor schutterij St. Agatha geldt de vraag: "Kies je voor 'het geluk' om koning te worden, of moet de beste schutter de hoogste eer behalen?"

Opmerkelijk is overigens dat onze nieuwe leden het goed doen. Vorig jaar werd Wim Backus, na een half jaar lidmaatschap, met 320 schoten de beste individuele schutter van de Midden-Limburgse Schuttersbond en dit jaar werd Truus Bongaerts, na nog geen drie maanden lidmaatschap, de eerste vrouwelijke koning van schutterij St. Agatha in 340 jaar*.

* Of moeten we zeggen in 291 jaar? Over de juiste datum van oprichting van schutterij St. Agatha bestaat nog twijfel. Uit archiefonderzoek is gebleken dat schutterij St. Agatha het eerste reglement heeft gekregen op 9 mei 1700. Maar op het vaandel staat het jaartal 1650 vermeld.

De schutterij dankt haar naam aan de maagd Agatha, die in het jaar 219 in Cicilië werd geboren. Om haar schoonheid en zuiverheid van leven werd de stadhouder van Cicilië op haar verliefd. Maar omdat zij haar reinheid, ondanks alle mogelijke bekringen, wilde bewaren, dreigde hij haar met foltering indien zij niet zou toegeven. Eerst werd zij in een kerker opgesloten. Daarna werd zij gefolterd en tenslotte - toen zij in haar geloof en reinheid bleef volhouden - op de meest afschuwelijke wijze, in het jaar 254 vermoord. Sinds die tijd wordt zij in de gehele katholieke kerk vereerd als maagd en martelares.

De H. Agatha is alléén door de schutterij van Haelen tot patroonheilige gekozen. Volgens artikel één van het oude reglement staat de Haelense schutterij bovendien onder de bescherming van de kerkpatroon St. Lambertus.

Sedert 1983 beschikt schutterij St. Agatha over een prachtig gemeentelijk schietterrein aan de Grote Kampweg. Hier staan permanent drie schietbomen opgesteld, er is een goede accommodatie en het terrein is net groot genoeg voor een bondsfeest. Het ledenaantal schommelt rond de 50, waarvan zo'n 10 dames-leden. En dat deze dames hun 'mannelijke staan', bewijzen de vele prijzen, nu bekroond door het historische koningschap van Truus Bongaerts.

Jan Hendrix, Secretaris.

Een trotse schutterij St. Agatha met in hun midden de vrouwelijke koning Truus Bongaerts. Foto: Peter Wijnands.

VAANDELPARADE OP HET VRIJTHOF

Op 29 april 1989 schrijft schutter Sjang van de D.D. Stadsschutterij van Maastricht in zijn dagboek:

"Nao hiel lang te zien weg gewees, waor ze noe weer trök, de vlaggeparade ter iere vaan us keuningin. Veur e behuurlik aontal belangstellende woort veur de hoofwach de Nederlandse dreikleur gehese door de sjötters vaan de Mestreechse stadssjötterij, begeleid door de klaroensienjaole vaan Bert Evers. Aonsletend waor d'r defilee ter huugte vaan 't Spaons Goevernemint veur de Provinsjaol Milletaer Kommandant en zien gaste. Nao 't optreije gong 't nao de mess in d'Alsace, boe veer same met uzze gasthier e glaas hubbe gedroonke op de gezondheid vaan us vorstin. Met deez vlaggeparade hope veer weer e stökske tradisie in Mestreech te hóbbe trök gebrach".

Met deze woorden geeft schutter Sjang zijn ervaringen en gevoelens weer van een nieuwe Maastrichtse traditie, in oude glorie hersteld, die uiting geeft aan onze loyaliteit voor Koningin Beatrix, haar moeder Prinses Juliana en het hele Oranjehuis.

Het initiatief voor deze oude traditie kwam uit de koker van de Overste Jan Bleijerveld, Provinciaal Militair Commandant van Limburg tevens Regimentscommandant van de Limburgse Jagers, die zijn hoofdzetel heeft in de Hoofdwacht op het Vrijthof te Maastricht (de man die wel eens pleegt te zeggen dat hij het mooiste voortuintje van Europa heeft). Het Vrijthof; centrum voor het carnaval, 't Preuvenemint, de Heiligdomsvaart, de Stadsprocessies, ja zelfs kermessen en circussen vinden er hun plaats. Het Vrijthof, hét culturele centrum van Maastricht.

Het is op deze, voor Maastrichtenaren Heilige plaats, waar op 30 april 1991, nu reeds voor de derde keer, ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Juliana, Koninginnedag wordt ingeluid met een defilé voor de "geridderden" de burgemeester en de wethouders, provinciale commandant, oranjecomité en de door deze autoriteiten genodigde gasten, gevolgd door de vlaggenparade op het Vrijthof zelf, vóór de Hoofdwacht. Voorafgegaan door de Koninklijke Harmonie van Maastricht, volgt een voortreffelijk defilé door de in het wit gestoken manschappen van het fantasierijke Mestreechs Rizzjemint, even later gevolgd door de leden van de klassieke enigste echte D.D. Stadsschutterij van Maastricht.

Even later stellen zich de militairen en manschappen van harmonie, rizzjemint en schutterij voor de Hoofdwacht op voor een inspectie door de Burgemeester van Maastricht en de PMC-Limburg. Na enkele muzikale onderdelen wordt plechtig de vlag gehesen, niet voordat de stadsschutter Habets zijn "Kom bij de vlag" en "hijz de vlag" heeft geblazen.

Het is een feest voor de aanwezige mensen. Een grote opkomst. Meer dan de twee voorgaande jaren en dit terwijl het weer niet bepaald mooi te noemen was. Neen, Maastricht had wat dat betreft pech. Het regende flink, maar het kon de schutters niet deren. Wuivende pluimen, opgepoetst koper, glimmende schoenen, Oranje sjerpen, geklikklak van wapens, schallende commando's en bevelen, wapperende vaandels, schitterende uniformen afgewisseld met muzikale klanken; ja het was weer eens echt ouderwets. Een lust voor oog en oor.

Henri Gozé.

In het volgende artikel beschrijft Henri het grote belang van het Vrijthof als paradeplaats door de eeuwen heen.

ONDER DE SCHIETBOOM

Koninklijke Schutterij St. Sebastianus-Voerendaal

Afscheid voorzitter. Op de viering van het feest van St. Sebastianus op 13 januari j.l. heeft de voorzitter van onze schutterij, Jo Verhoeven, na 30 jaar zijn functie neergelegd. Jo was 40 jaar lid van de schutterij o.a. als secretaris en vice-voorzitter, verder maakte hij 30 jaar lang deel uit van de schietploeg en 20 jaar van de exercitieploeg. Van 1974 tot 1980 was Jo bestuurslid van de Zuid-Limburgse SchuttersBond. Maar liefst 5 maal was Jo koning en sinds 1970 keizer, ook funtioneerde hij als voorzitter van de stuurgroep die in 1979 het O.L.S. organiseerde; hetgeen een grandioos succes was.

De belangeloze inzet van Jo werd erkend in een aantal onderscheidingen zoals: de zilveren en gouden O.L.S.-speld, de zilveren legpenning van de Rheinische Schützenbund, het mobilisatie-oorlogskruis, het verzetsherdenkingskruis, de opname als schutsbroeder in de Orde van De Edele Eedbroederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus en de eremedaille in zilver van de Orde van Oranje Nassau.

De vele verdiensten van Jo Verhoeven werden door schutterij St. Sebastianus onderstreept met de benoeming tot Ere-voorzitter.

Een grote voldoening was het voor Jo dat zeer velen uit de schutterswereld en de dorpsgemeenschap blijken van belangstelling toonden bij de receptie ter gelegenheid van zijn afscheid.

Nieuwe voorzitter. Bij gelegenheid van de viering van het St. Sebastianusfeest op 13 januari j.l. werd door de voorzitter van het Eregilde, burgemeester H. Strous, de voorzittershamer overhandigd aan de heer Jac. Gorissen. Jac. Gorissen is een geboren en getogen Voerendaler.

Reeds op 8-jarige leeftijd was hij als tamboer verbonden aan de schutterij. Toen Jac 12 jaar was, was hij instructeur van diverse korpsen. In de loop der jaren werd hij lid van de Muziekjury van drie Limburgse Schuttersbonden en van de O.L.S.-Jury.

Sinds enige tijd is Jac Gorissen voorzitter van de Zuid-Limburgse Schuttersbond en ook nog secretaris van de Zuid-Limburgse Federatie.

Overlijden Jo Verhoeven. Nog geen drie maanden nadat hij afscheid had genomen als onze voorzitter, overleed Jo Verhoeven op tweede Paasdag eigenlijk nog onverwacht.

Jo was een bekwaam bestuurder alsmede actief lid in vele organen van het schutterswezen, zoals bestuurslid van de Zuid-Limburgse Schuttersbond (tot 1989) en lid van de Normencommissie.

Voor zijn vele verdiensten ontving hij een aantal binnen- en buitenlandse onderscheidingen. Jo stond bekend om zijn deskundigheid, kameraadschap, trouw en dienstbaarheid; een echte schuttersvriend.

Wij hadden gehoopt hem na zijn afscheid in januari nog lang als ere-voorzitter in ons midden te hebben, maar het heeft niet zo mogen zijn, wij zullen hem erg missen. Op 6 april bewezen honderden schutters uit binnen- en buitenland Jo de laatste eer. De uitvaartdienst in de overvolle kerk van Kunrade en de begrafenisplechtigheid waren zeer indrukwekkend.

Moge hij rusten in vrede.

Nieuw bestuurslid. Tijdens de laatste jaarvergadering werd mejuffrouw M.J. Eussen, marketenster, met een fikse meerderheid van stemmen gekozen als bestuurslid.

Marie-José Eussen heeft al jaren als notuliste bij onze bestuursvergaderingen van haar capaciteiten doen blijken.

Nu kan zij ten volle haar jeugdige en vrouwelijke inbreng in onze bestuurszaken leveren; wij zijn van mening dat dit als een welkome ontwikkeling in onze vereniging kan worden gezien.

G.H. Erdkamp, Beschermheer.

Opening Academisch Ziekenhuis Maastricht

Ondanks het feit dat de werkzaamheden nog niet in zijn geheel waren afgerond, werden op zaterdag 16 en 17 februari j.l. twee publieksdagen georganiseerd in het nieuw te openen Universitair Ziekenhuis Maastricht. Dit imposante gebouw werd over zes verdiepingen opgesteld, waarbij naast algemene ruimten ook een kijkje genomen kon worden in de diverse specialistische ruimten.

De afdeling Voorlichting van het ziekenhuis schakelde via de Mastrichtsche DD Stadsschutterij de Limburgse schutterswereld in. Samen met professionele krachten zouden de schutters zorg moeten dragen voor een stukje bewaking tijdens deze open dagen.

Gelet op de grootte van het complex, kwam 'Maastricht' al snel tot de ontdekking dat zij deze klus niet alleen kon klaren. Via het bondssecretariaat werden nog enige verenigingen van de Zuid-Limburgse Schuttersbond benaderd. Daardoor kwam men aan 85 schutters voor elke dag. Bij de keuze van de verenigingen werd op verzoek van het AZM gelet op het uiterlijk van het uniform, opdat er ook eenheid werd uitgestraald. Samen met de DD Stadsschutterij werden de posten bezet door schutters van de schutterijen uit Epen, Ubachsberg, Wijre en Oost-Maarland.

Tijdens de twee Open Dagen schuifelden ongeveer 30.000 mensen aan de schutters voorbij. Door de coördinatoren waren de zaken zodanig voorbereid dat iedereen in de gelegenheid werd gesteld om tijdig gebruik te maken van een natje en een droogje.

Op het einde van de tweede dag waren alle gemonsterde troepen (personeel, bewaking en schutters) bijeen in de grote poli-hal, alwaar door het Hoofd Voorlichting, alsmede door professor Co Greep (geneesheer-directeur) lovende woorden tot de schutters werden gericht.

Voor ons waren het bijzonder prettige dagen, waarbij wij getracht hebben om de buitenwereld te tonen dat de schutter ook ingezet kan worden bij meer wereldse taken. Het AZM heeft dankbaar gebruik gemaakt van onze krachten.

Foto: Academisch Ziekenhuis Maastricht.

Op de foto zijn alle schutters verenigd met op de voorgrond de coördinatoren J. Rosier, G. van Bun en C. van Thor van de Maestrictsche DD Stadsschutterij en W. Hoenen (secretaris van de Z.L.S.B.), alsmede de medewerkers van de afdeling Voorlichting. Op het onderste balkon tussen de schutters staat professor Greep.

W.B.A. Hoenen, Secretaris RK Z.L.S.B.

ADRESWIJZIGINGEN

Wijziging secretariaat St. Hubertus-Gulpen in: P.J.E. Hyams, Prof. Cobbenhagenstraat 3 6271 BM Gulpen of Postbus 69 6270 AB Gulpen. Tel. 04450-1162.

Wijziging secretariaat St. Thomas van Aquino-Blerick in: H.J. Driessen Veldenseweg 246 5914 SZ Venlo. Tel. 077-544108.

Aanvulling telefoonnummer redactielid Piet Hermans: 04950-44548.

Adreswijziging Sectie Militaire Geschiedenis in: Oude Waalsdorperweg 25-35, gebouw 240 Postbus 90701 2509 LS Den Haag. Tel. 070-3165836. Fax. 070-3165851.

Nieuwe Schutterskamer in Valkenburg

Op 27 april 1991 opende plaatsvervangend burgemeester J. Smeets van Valkenburg het vernieuwde Streekmuseum, dat weer gevestigd is in het gerenoveerde "Oudt Sjtadhoes". Het is niet de bedoeling om een tegenhanger te worden van het Limburgs SchutterijenMuseum in Stramproy. Want zoals de naam 'Streekmuseum' al aangeeft tracht men een beeld te geven wat de streek van Valkenburg vroeger en nu aan folkloristische-, geologische-, geestelijke en andere kunstschaten herbergt.

De schutterskamer is geheel nieuw ingericht. De samenstellers zijn erin geslaagd de aandacht van de bezoekers te trekken door het Limburgse Schutterswezen met haar veelzijdige facetten prachtig tentoon te stellen. Met name de hark, de koningsvogel, de zware schuttersbuks met de diverse soorten en typen loden kogels (inclusief de gietvormen en tangen) en het aloude kamerschieten worden de bezoeker goed gepresenteerd. Ook de diverse andere onderdelen die een schutterij kan bevatten zijn niet vergeten; bielemannen tijdens het paolhouwe, een marketentster in vol ornaat, de tamboer-maître bij de trom waar vroeger het schuttersgeld op betaald werd, een prachtig koninginneklee, een schutterstafel met manschappen en zelfs een rot geweren.

De Schutterskamer is ingericht met medewerking van schutterij De Oude en Jonge Nobelen van Valkenburg. Zoals reeds gezegd, kwamen de andere schutterijen nog niet aan de beurt. In de toekomst zal zeer zeker ook aan de andere schutterijen aandacht worden geschonken in de Schutterskamer.

Helaas komt ook het Streekmuseum nog vele etalagepoppen en vitrinekasten te kort om ook de vele schuttersattributen van Groot-Valkenburg tentoon te stellen. Tips voor etalagepoppen en/of vitrinekasten worden bij de redactie graag ingewacht en doorgegeven aan het Limburgs SchutterijenMuseum en het Streekmuseum Valkenburg.

Fred Louwen.

St. Paulus-Vaals

Op 21 februari overleed in het De Weverziekenhuis te Heerlen, op 73-jarige leeftijd de heer Harrie Grandjean, Ere-officier van schutterij St. Paulus-Vaals. Een Markant schutter is van ons heengegaan, een schutter met grote verdiensten voor de Vaalser schutterij.

In juli 1991 zou Harrie 40 jaar lid zijn geweest van St. Paulus; de voorbereidingen voor zijn jubileum waren al in volle gang. Het heeft niet mogen zijn, de Heer over alle leven heeft anders beslist.

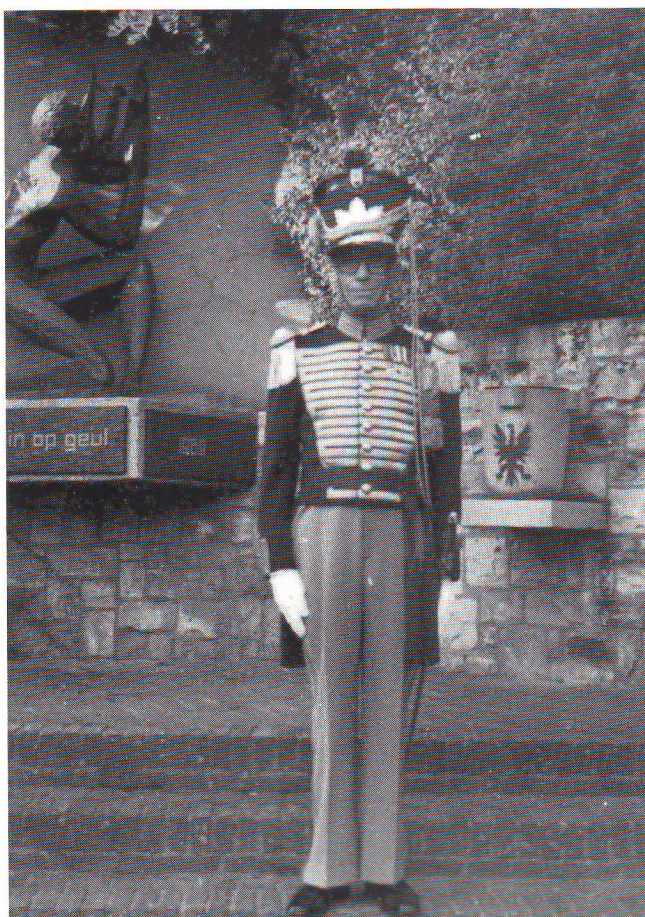
Wij zullen zijn verenigingsliefde, zijn trouw aan zijn schutterij, vooral in tijden dat het minder goed ging, en zijn vriendschap, steeds in goede herinnering houden.

Beschermvrouwe, Damescomité, Ereleden, Bestuur en leden van Schutterij St. Paulus-Vaals. Oppericht A.D. 1600.

In memoriam ZEF SWILLENS

Ere-kolonel van Mauritius-Strucht

Zaterdag 23 februari j.l. had schutterij St. Mauritius uit Strucht de droeve taak haar ere-kolonel Zef Swillens Sr met schutterseer ten grave te dragen. Naast de complete schutterij St. Mauritius woonden afgevaardigden van de schutterijen van Groot-Valkenburg en van talrijke andere schutterijen de droeve, maar indrukwekkende plechtigheid bij.

Zef Swillens

* Schin op Geul 31-8-1912 – † Schin op Geul 20-2-1991

Zef Swillens begon zijn schuttersloopbaan in 1927 op 15-jarige leeftijd. In de beginjaren als hoornblazer, daarna als geweerdager. In de periode 1947 tot 1984 doorliep Zef alle officiersrangen tot kolonel toe, de hoogste rang binnen schutterij St. Mauritius. In 1984 werd Zef Swillens uit erkentelijkheid benoemd tot ere-kolonel van de Struchtse schutterij. Hij was koning in 1949, 1952 en 1965.

Jarenlang fungeerde Zef als fourier, en als men weet dat zijn beroep kleermaker was, dan behoeft men er zich niet over te verwonderen dat hij alles graag tot in de puntjes verzorgd had.

Van 1963 tot en met 1988 maakte Zef deel uit van het bestuur van schutterij St. Mauritius, waarvan 16 jaar als tweede-voorzitter. Een groot aantal jaren fungeerde Zef Swillens tevens als coördinator tussen het damescomité van de schutterij en het bestuur. Dit damescomité werd als financieel steuncomité in 1966 opgericht en viert dit jaar zijn 25-jarig bestaan. Helaas kan Zef Swillens, die aan de wieg stond van dit aktieve comité, het zilveren bestaansfeest niet meer meemaken.

In 1967 werd Zef Swillens begiftigd met de zilveren ere-medaille in de Orde van Oranje Nassau. In 1987, bij zijn 60-jarig lidmaatschap, werd hij onderscheiden met de gouden O.L.S.-draagmedaille met kroontje.

Zef Swillens, die men overal op de schuttersfeesten tegenkwam als een vader temidden van zijn Struchtse jongens, zal bij schutterij St. Mauritius steeds als een voorbeeldige schuttersvriend in herinnering blijven.

Zef, rust zacht.

Namens schutterij St. Mauritius
Piet Bisschops, voorzitter.

Hoogste score voor Raymond

In LS nummer 10, pagina 8 werden al de grote muzikale kwaliteiten van Raymond Collaris (schutterij Kon. Wilhelmina-Nieuwenhagen) vermeld. Tijdens het op 7 april gehouden solistenconcours van de Zuid-Limburgse Schuttersbond in Margraten, wist Raymond met 111 punten (eredivisie) het hoogste aantal punten te behalen van het hele concours. De 111 punten die Raymond behaalde, waren goed voor een eerste prijs met lof.

St. Monulphus en Gondulphus-Rotem Afscheid van Keizer Winand Leenders

Op 5 januari 1991 overleed na een langdurige ziekte temidden van zijn familiekring, Winand Leenders in de leeftijd van 63 jaar. Winand was keizer van schutterij St. Monulphus en Gondulphus-Rotem.

Onder een massale belangstelling, begeleid door zijn schuttersvrienden, werd Winand naar zijn laatste rustplaats gedragen.

Winand Leenders beleefde zijn schuttersidealen dienstbaarheid, broederschap en trouw op een waardige en fiere wijze, zoals hij sinds 1952 zijn keizerschap heeft gedragen. Voor deze haast unieke prestatie werd aan Winand de erkentelijkheidsmedaille van het Ministerie van Cultuur uitgereikt in 1986. Door zijn stijl en waardigheid, de liefde voor de schutterij, groeide deze man niet alleen uit tot het visitekaartje van St. Monulphus en Gondulphus, maar van gans de Bond "Maas en kempen". Hij werd een gewaardeerd persoon, een achtbaar keizer tot ver buiten de provinciegrenzen.

Wij zullen nog dikwijls aan "Keizer Winand" terugdenken. Aan zijn humoristische kwinkslagen, zijn vriendelijk knipoogje tijdens de optochten, aan zijn grote inzet voor het schutterswezen ...

L. Gijssels, voorzitter.

St. Nicolaas-Heythuysen

Tijdens de algemene ledenvergadering van schutterij St. Nicolaas werden door voorzitter Albert van der Kop vijf schutters vanwege hun 25-jarig lidmaatschap bij deze vereniging gedekoreerd met de zilveren O.L.S.-medaille. De jubilarissen, Harrie van der Kop, Ger Cillekens, Frien Reijnders, Jan Prinssen en Hub Beckers ontvingen tevens de bijbehorende oorkonde van de O.L.S.-Federatie.

Ger Cillekens en Hub Beckers werden bovendien, vanwege hun 25-jarig lidmaatschap van de Federatie van Katholieke Muziekbonden in Nederland (FKM), onderscheiden met een zilveren insigne en een oorkonde.

H. Beckers, secretaris.

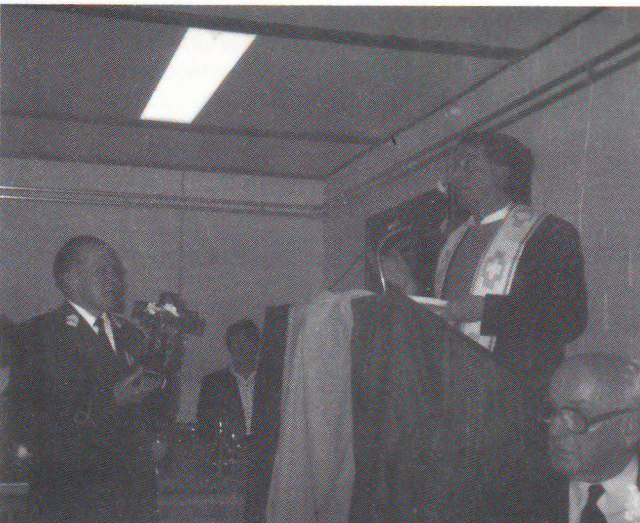
St. Ambrosius-Kinrooi

Op zaterdag 23 maart j.l. werd aan de Basdonkstraat het vernieuwde schutterslokaal officieel geopend.

Volgens voorzitter Mathieu Houben voldeed het oude lokaal niet meer aan de wet op de accijnzen en werd er daarom een nieuw lokaal gebouwd. Dit geschiedde met eigen middelen en met de steun van Mon Schoofs. De leden hebben er zich maximaal voor ingezet om het prachtig geheel te realiseren. De voorzitter dankte de grondeigenaren die in het schootsveld gelegen zijn om hun medewerking om schietactiviteiten toe te laten. In zijn verdere toespraak haalde de voorzitter enkele feiten aan zoals het winnen van het OLS-1970 en de organisatie van het feest in 1971, het Bondskampioenschap 1987 van de Schuttersbond De Maasvallei. Voorzitter Houben vroeg ook aandacht voor de jeugd, want 70% der huidige leden is ouder dan 55 jaar!

Schepen Poukens stelde dat Sint-Ambrosius een buitenbeentje is van de 8 schutterijen die Kinrooi rijk is, vermits zij als enige bij de Bond Maasvallei behoort. Bondsvoorzitter Edmond Vrancken zegde dat de schutterij wel geen historisch verleden heeft (schutterij St. Ambrosius-Kinrooi werd in 1952 opgericht), maar wel goed presteert tijdens schietwedstrijden.

SAS-voorzitter Bob Degol sprak over de huidige hoogkonjunctuur bij de schutterijen. Uit zijn studie betreffende de jeugd bij de OLS-Federatie stelde Bob: "dat 15% der leden tot 15 jaar oud zijn, 26% is tot 40 jaar, 50% is tot 40 jaar en 70% is tot 50 jaar. Wat we ons echter wel mogen afvragen is hoe de begeleiding van de jeugd gebeurt. Schutter-zijn is meer dan soldaatje spelen, het is een hele opdracht om een voorbeeldige levenswijze na te streven en wat af te weten van de oude tradities van het schutterswezen".

Daarna zegende Pastoor Sevens het lokaal en het kruisbeeld met een toepasselijk gebed. Hij wees ook op het belang van de 'toog' in de kantine waar de schutters elkaar kunnen vinden.

Tot slot van het officiële gedeelte werden nog decoraties uitgereikt aan verdienstelijke leden.

Wij wensen schutterij St. Ambrosius veel genoeg met het prachtig nieuw lokaal en nog goede uitslagen.

Werner Smet.

St. Hubertus-Nattenhoven

In november 1989 is door enkele dames van schutterij St. Hubertus-Nattenhoven een damescomité opgericht met als doel gelden te verzamelen om grotere investeringen, zoals nieuwe uniformen, mogelijk te maken.

Prioriteit nummer één was de aanschaf van een nieuw uniform voor generaal P. Verheijen. Na 15 jaar was zijn uniform hoognodig aan vervanging toe.

Na 18 maanden van hard werken, het voeren van gerichte acties, deelname aan andere festiviteiten en ook dank zij de bereidwillige medewerking van velen is het gelukt om het eerste doel te realiseren.

Met gepaste trots konden de dames samen met hun adviseur P. Duijkers op zaterdag 6 april generaal P. Verheijen het nieuwe generaalsuniform aanbieden. Dit gebeurde tijdens een feestelijke bijeenkomst van schutterij St. Hubertus met in hun midden een aantal genodigden.

St. Gertrudis-Amstenrade

Het weekeinde na Pasen had voor de schutters van St. Gertrudis-Amstenrade een bijzonder feestelijk cachet. Op zaterdag 6 april opende de schutterij haar nieuw ingerichte 'sjeetwei'.

Jarenlang maakte de vereniging gebruik van een oude schietboom. Deze boom was nog voor de Tweede Wereldoorlog gemaakt van een oude boorstang uit de staatsmijn Emma. Het materiaal werd al 35 jaar bewaard in een houten keet, die voor die tijd dienst had gedaan als garage. Alles was zó vervallen dat men verleden jaar besloot de keet, de vogelstang en de omliggende wei op te knappen.

Bijna een jaar lang werkten de schutters aan het verbeteren van de 'sjöttewei'. De leiding was in handen van 'bouwpastoor' en dikke tromspeler Jan Meyers zeer na bijgestaan door Luitenant Zef Quadackers en voorzitter André Meyers. Het resultaat mag gezien worden:

Het aantal schietbomen is uitgebreid tot vijf, zodat in de toekomst kleine wedstrijden met de grote buks gehouden kunnen worden. Meteen werd al een wedstrijd ingepland; Op 8 juni het Burgemeester Loeffenschieten tussen de schutterijen van de dorpen die tot de gemeente Schinnen behoren.

In plaats van de houten keet is een stenen gebouwtje neergezet. Het is prachtig opgemetseld in een oude boerenstijl. In de zijgevel werd op kunstige wijze een 'koningsvogel' ingemetseld. Het gebouwtje doet dienst als berging en schuilgelegenheid. Het heeft allerlei voorzieningen zoals een werkbank voor het maken van harken en kogels, een toiletgroep en een kleine keuken. Het huisje is echter geen nieuw schutterslokaal zoals vele schutterijen dit de laatste jaren bouwen. Het schutterslokaal van St. Gertrudis blijft traditiegetrouw in café Jan van Cep aan de Hoofdstraat in Amstenrade. Daar oefent de drumband en zijn de bonds- en verenigingsvergaderingen. Het huisje kreeg de toepasselijke naam 'sjötteboet'.

De wei rond de sjötteboet is ook opgeknapt en zoveel mogelijk aangepast aan de landelijke omgeving. De vereniging 'Beschermd Dorpsgezicht Amstenrade' kwam met een goede gift, namelijk enkele hoogstam fruitbomen.

De officiële opening werd verricht door de burgemeester. Tot laat in de avond vierden de sjötte van Sint Gertrud de opening.

Daags na de opening, Beloken Pasen, was traditiegetrouw het koningsvogelschieten. Na een felle strijd tussen 12 gegadigden, schoot Thei van Melis de laatste resten van de vogel naar beneden. De sjötte van Sint Gertrud waren extra blij met deze koning. Thei en koningin Ireen wonen namelijk in Brunssum, de plaats waar dit jaar het OLS gehouden wordt. En volgens de Amstenraadse schutters is het de eerste keer dat een buitendorpse schutterij een koning heeft uit het OLS-dorp.

Leon Franssen.

Sjtadssjötterie St. Rosa-Sittard

Gestoken in uniformen die zijn afgeleid van het marienersuniform uit 1856 voegden op 7 april een viertal marketentsters zich in de gelederen van deze schutterij. Gelijktijdig werd bordjesdraagster Ramona Debets geïnstalleerd. Om de burgerij van Sittard te tonen wat met hun giften gedaan is, trok de schutterij op 20 april door diverse wijken van Sittard.

V.l.n.r. Els Vergoossen, Ramona Debets, Martha Debets, Rosemarie Nusser, Sonja Rienders, bondsvoorzitter Jo Herffs en voorzitter Wil Pastwa. Foto: Peter Roozen.

Bussenschutten-Neer

Met een prachtige vendeldemonstratie stalen de Bussenschutten op 18 april de harten van de drie miljoen kijkers van RTL-4. De broederschap was verzocht eerst een demonstratie vendelen te geven. Daarna was het aan de kandidaten van showmaster Jos Brink om hetzelfde na te doen. Overtuigd dat vendelzwaaien toch iets meer is als alleen maar met een vlag zwaaien en draaien, beëindigden de kandidaten de strijd. Het publiek kwam niet meer bij van het lachen.

Statuten EGS

Op 26 april 1989 werden de statuten van de Europese Gemeenschap van historische Schuttersgilden (EGS) goedgekeurd. Diegenen die een fotocopy van deze statuten willen ontvangen, dienen Hfl 5/BF 100 over te maken op een der rekeningnummers van het LS onder vermelding van "statuten EGS".

St. Sebastianus-Sevenum

De droom 'koninklijk' te zijn, was voor gilde St. Sebastianus slechts van korte duur. Wat was het geval: Op 20 april bood burgemeester Rob Persoon de schutterij een erepenning aan van Koningin Beatrix met een daarbij behorende oorkonde. Op de oorkonde stond de vermelding "Koninklijke erepenning". Voorzitter Teun Verhaag concludeerde daaruit dat het gilde voortaan het predikaat 'koninklijke' mocht voeren. Toch werd er nog getwijfeld.

Om duidelijkheid te verkrijgen werd er getelefoneerd met het kabinet van de koningin. Daar kreeg men te horen dat de gilde zich niet 'koninklijk' mag noemen maar zich wel 'koninklijk' mag voelen. Gilde St. Sebastianus kreeg bij haar 375-jarig bestaan ook al een koninklijke erepenning met oorkonde van Koningin Juliana.

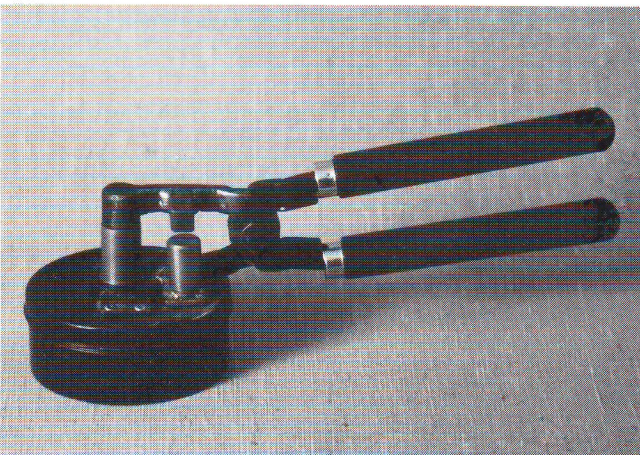
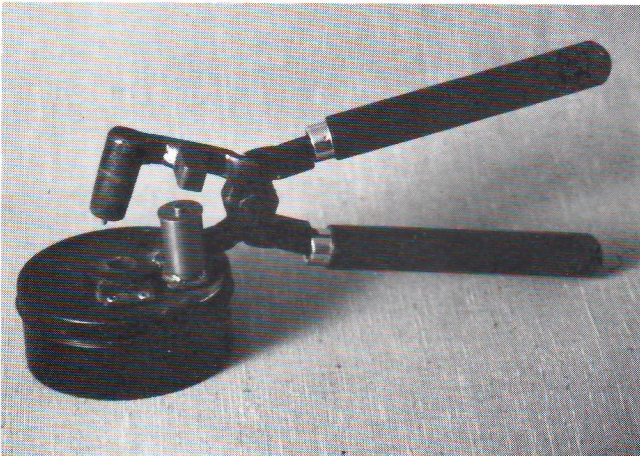
Kampioen van oud-Kinrooi

Zondag 24 april werd er geschoten voor het kampioenschap van oud-Kinrooi onder de schutterijen van St. Martinus, St. Ambrosius en St. Servatius-Raam (die onder de parochie Kinrooi horen). Kampioen werd Paul van Eygen, vóór Linda Aengeveld (beiden van St. Servatius) en Eugeen Segers van St. Ambrosius.

Slaghoedjes-opvangtang

Toon Spijkers buksmeester van schuttersgilde Sint Sebastianus-Beegden wil ook zijn steentje bijdragen aan de onnodige vervuiling van het milieu. Daartoe ontwierp hij een slaghoedjes-opvangtang. Met de tang kan men met één hand de slaghoedjes in de huls plaatsen of eruit verwijderen. Het gebruikte slaghoedje wordt opvangen in een doosje dat op de tang geschroefd kan worden.

Toon wil de buksmeesters hierop attenderen en desgewenst van advies dienen als men over wil gaan tot aanmaak van een dergelijke tang. Tijdens de bondsfeesten van de M.L.S.B. en het OLS wil Toon zijn 'vinding' graag demonstreren.

Grenslandtreffen te Rotem

In het kader van de herdenking "150 jaar scheiding der Limburgen" werd in 1989 op initiatief van de Heemkundige Kring Elen, een verbroederingsfeest georganiseerd tussen de fusieschutterijen van Dilsen-Stokkem en deze aangrenzend aan de "andere kant van de Maas".

Schutterij St. Pieter-Elen viel toen de eer te beurt van deze organisatie. De gemoedelijke sfeer en de sportieve strijd met de buks maakten van deze dag een ware happening die voor herhaling vatbaar bleek. Afsproken werd dan ook dit verbroederingsfeest jaarlijks te organiseren, beurtelings op Belgisch of Nederlands grondgebied.

Nadat in 1990 de eer aan schutterij St. Gregorius-Illikhoven was, is dit jaar schutterij St. Monulphus en Gondulphus-Rotem gastheer voor de 7 schutterijen.

Van Nederlandse zijde zullen deelnemen: St. Willibrordus-Obbicht, St. Rochus-Stevensweert, H. Kruis-Grevenbicht en St. Gregorius-Illikhoven. Van Belgische zijde: St. Pieter-Elen, St. Martinus-Dilsen, St. Elisabeth-Stokkem en St. Monulphus en Gondulphus-Rotem zelf. Helaas werd een verkeerde datum doorgespeeld voor de Limburgse Schuttersagenda 1991. De juiste datum is 31 augustus en niet 24 augustus.

Marketentsters

Bij drie eenheden van de Koninklijke Landmacht komt de marketentster regelmatig op 'herhaling'. Bij diverse feesten, zoals beëdigingen, ouderdagen of andere heugelijke bijeenkomsten is de marketentster een graag geziene verschijning. Wij noteerden marketentsters bij het Geniebataljon in Seedorf, het Opleidingscentrum Officieren in Breda en bij een afdeling artillerie. Naar verluidt, wil ook het Regiment Limburgse Jagers een marketentster in haar gelederen opnemen; de kleding van de marketentsters van de Jonge en Oude Nobelen zullen als voorbeeld dienen.

Generaal-majoor Cayaux begroet de marketentster tijdens een plechtigheid in Breda.

St. Urbanus-Grashoek

Was het bondsfeest in 1989, bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van deze schutterij, al een groot succes, op vrijdag 10 mei kon de schutterij haar eigen tehuis betrekken. Na een jaar van hard werken was het voormalige schoolgebouw omgetoverd tot een gezellig schutterslokaal. Diverse sprekers roemden de grote verdiensten van de nauwelijks 30 leden tellende schutterij.

Beschermheer Dr. Smeets en voorzitter Hunnekens ont-hullen het naambord op het nieuwe schutterstehuis.

St. George-Simpelveld

Schutterij St. George uit Simpelveld heeft zich nu definitief aangesloten bij de Bond Berg en Dal. Wij wensen St. George veel succes toe en hopen dat wij in het volgende nummer de schutterij nader aan onze lezers mogen voorstellen.

Schuttersbond Berg en Dal kan binnenkort weer uitbreiding tegemoet zien, want de schutterij uit wijk 28 (De Heeg-Maastricht) wil dit jaar alle evenementen van de bond bijwonen. Aan het eind van het jaar beslist de schutterij over definitieve aansluiting.

Bond Berg en Dal

Door het afbranden van de sporthal in Waubach is men genoodzaakt uit te wijken naar een andere locatie voor het bondsfeest van 22 september. Schutterij St. Martinus-St. Maartensvoeren heeft zich bereid verklaard de organisatie van dit bondsfeest op zich te nemen. Waarvan nota.

LIMBURGS SCHUTTERSWEZEN VERTEGEN- WOORDIGD OP DE TENTOONSTELLING "50 JAAR VERBOND VOOR HEEMKUNDE" TE ANTWERPEN

Het Verbond voor Heemkunde, dat in Vlaanderen ruim 230 heemkundige kringen groepeert, viert dit jaar zijn vijftigjarig bestaan. De vereniging werd op 19 september 1941 te Brussel opgericht. Naar aanleiding van dat gouden jubileum loopt tot 24 augustus in het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven (Minderbroedersstraat 22, 2000 Antwerpen) een boeiende tentoonstelling, die een treffend overzicht geeft van een halve eeuw heemkundige werking in Vlaanderen.

De expositie omvat zes afdelingen, waarin het Verbond voor Heemkunde, als overkoepelend organisme, en de vijf gouwen of provinciale federaties van heemkundige kringen zichzelf, aan de hand van tijdschriften, publikaties in boek- en brochurevorm, affiches, foto's en allerhande herinneringen aan heemkundige activiteiten, aan de bezoekers voorstellen. Om te beletten dat die voorstelling een nogal vlak uitzicht zou hebben, werden enkele heemkundige thema's uitgewerkt, nl twee per gouw. Zo vindt men er: jacht en stroperij, naast volksklederdracht (Antwerpen); speciale teelten, naast heemkunde en onderwijs (Brabant); archeologie en schuttersgilden (Limburg); volksdevotie en monumentenzorg (Oost-Vlaanderen); windmolens, naast scheepvaart en visserij (West-Vlaanderen).

De Limburgse heemkundige kringen droegen dus zorg voor een stand, waarin het schutterswezen is voorgesteld. Daarvoor werd het koningszilver van de Jonge Schutterij van Sint-Katharina te Bree in bruikleen gevraagd. Dat prachtig koningszilver wordt thans bewaard in het Heemkundig Museum te Bree en was nog te zien op de tentoonstelling "Schuttersgilden in Maasland en Kempen" (Peer, 2-19 juni 1988) ⁽¹⁾.

De breuk bestaat uit een vogel, vijftien platen en een fleuron. De gekroonde vogel, met ingelegde ogen en openslaande vleugels, is rijkelijk geciseleerd, draagt een handboog in de bek en rust op een takje. Hij dateert uit het begin van de 17de eeuw. Ook de zilveren platen zijn overwegend 17de-eeuws. Zij kwamen tot stand tussen 1606 en 1775. Op het vlak van ikonografie, de heraldiek en de artistieke vormgeving behoort het koningszilver van de Jonge Schutterij van Sint-Katharina uit Bree, die een handbooggilde was, tot de mooiste ensembles van koningszilver uit de streek van Maasland en Kempen. Samen met de merkwaardige breuk werden enkele boeken over het schutterswezen tentoongesteld, die door heemkundige kringen werden uitgegeven. Aldus wordt duidelijk aangetoond dat het schutterswezen in de heemkundige middens veel belangstelling geniet en dat de studie ervan tot het heemkundig werkprogramma behoort.

De tentoonstelling "50 jaar Verbond voor Heemkunde" is tot 24 augustus dagelijks vrij toegankelijk van 10.00 tot 17.00 uur. Op zon- en maandagen is het museum gesloten.

Drs. Jan Gerits.

(1) Een volledige beschrijving van het koningszilver vindt men bij: J. Gerits, *Catalogus*, in: *Schuttersgilden in Maasland en Kempen*, Peer, 1988, blz. 33-34.

WIJ FELICITEREN

Koninklijke Onderscheidingen

Voorbehoud: De redactie wil de waarde voor het toekennen van een koninklijke onderscheiding niet afhankelijk laten zijn van de ingezonden tekst voor een gedecoreerde. Zij heeft daarom gekozen voor eenzelfde uitvoering voor elke gedecoreerde in deze rubriek.

Op 5 april ontving de heer Ves Jacobs (56) uit Helden de eremedaille in zilver van de Orde van Oranje Nassau. Ves was lange tijd lid van de schutterij.

Op 13 april werd oud-notaris Gerard Tomlow benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Notaris Tomlow stond aan de wieg bij de oprichting van de Stichting S.A.S. in 1963; daarnaast is hij al ruim 25 jaar lang adviseur van de OLS-Federatie en OLS-jurylid.

Op 20 april kreeg de heer M.E. Sonnemans de zilveren medaille van de Orde van Oranje Nassau opgespeld.

Ofschoon Tjeu thans woonachtig is in Maasbree is hij al 42 jaar lid van St. Sebastianus. Jarenlang was Tjeu buksmeester en Kogelmaker van het Sevenumse gilde. T.g.v. Koninginnedag werden onderscheiden in de Orde van Oranje Nassau:

Jan Dols, 40 jaar lid en bijna 30 jaar bestuurslid van St. Joseph-Sweikhuizen. Was vice-voorzitter van het ZLF-1988 en is thans nog tambour-majoor. Jan is de bindende kracht van het Sweikhuizense verenigingsleven.

Jan Even, voorzitter van de Gelderse Schuttersfederatie, lid van de E.G.S., woonachtig in Didam.

Foto: Jac Brunenberg, Stramproy.

Harrie Janssen (63) al 44 jaar lid van St. Antonius-Stramproy (waarvan 30 jaar als secretaris), sinds 1964 penningmeester van de Bond E.M.M. en ook nog actief

Th. Maessen (69) is al 42 jaar lid van St. Martinus-Vlodrop, vervulde diverse bestuursfuncties, was drie keer koning en was de grote steunpilaar voor de schutterij ook in moeilijkeren tijden; eremedaille in zilver.

Jef Meertens voorzitter van St. Sebastianus-Mechelen en voormalig voorzitter van de Z.L.S.B., voorzitter Normencommissie, paradecommandant bij de opening van het OLS en bestuurslid van de stichting SAS; eremedaille in goud.

Jo Peters (70) vele jaren lid van St. Sebastianus-Heel; eremedaille in zilver.

Harrie Thissen (71) lid van St. Anthonius-Tegelen, 35 jaren jurylid in verschillende disciplines, was ± 10 jaar voorzitter sectie Museum, secretaris Normencommissie en bestuurslid van de stichting SAS; eremedaille in goud.

Zilveren OLS-medaille

De grote staat van schuttersdienst van Naad Schoenmakers van schuttersgilde St. Landricus-Echt, waren voor het bondsbestuur Eendracht Born-Echt voldoende reden om, bij wijze van hoge uitzondering, de OLS-medaille aan te vragen. In zeer goed gekozen woorden beschreef bondsvoorzitter Jo Herffs de grote verdiensten van de secretaris van het St. Landricusgilde. De uitreiking van de onderscheiding geschiedde door OLS-president Lei Stals tijdens de receptie b.g.v. de heroprichting van het Echter gilde.

Gouden paar

Op 22 februari vierden Frans (78) en Thea (74) Lodewick-Geurts het gouden huwelijksfeest. Frans was lid van de Jonge Nobele-Valkenburg en van St. Martinus-Houthem. Van schutterij St. Martinus-Houthem is hij thans erelid.

Schuttersjubilarissen maart t/m april

12½ jarig lidmaatschap

J. Brassée	St. Joseph-Waubach
J. Blezer	St. Joseph-Waubach
R. Pelzer	St. Joseph-Waubach
M. Handels	St. Joseph-Waubach
J. Paliska	St. Joseph-Waubach
M. Evertz	St. Joseph-Waubach

25 jarig lidmaatschap

John Schreurs	St. Sebastianus-Margraten
Jo Sluismans	St. Sebastianus-Margraten
Lei Voncken	St. Sebastianus-Margraten
Harrie van der Kop	St. Nicolaas-Heythuysen
Ger Cillekens	St. Nicolaas-Heythuysen
Frien Reijnders	St. Nicolaas-Heythuysen
Jan Prinssen	St. Nicolaas-Heythuysen
Hub Beckers	St. Nicolaas-Heythuysen
P. Versteegen	St. Petrus-Roggel

40 jarig lidmaatschap

P. H. Bongers	St. Petrus-Roggel
Har Puts	St. Petrus-Roggel
Tjeu Simons	St. Petrus-Roggel
Sjra Simons	St. Petrus-Roggel

Erelid

Sjaak Onnou van schutterij St. Sebastianus-Margraten werd op 9 maart benoemd tot erelid van de schutterij. Sjaak kreeg de benoeming als blijk van waardering voor zijn inzet voor de schutterij.

Kampioenschap der beide Limburgen

Het kampioenschap der beide Limburgen op 28 april in Stramproy kende een vervolg op 5 mei. Na een spannende strijd werd Matje Dijcks van St. Joseph-Koningsbosch winnaar. Tien jaar geleden was Matje ook al winnaar van dit schutterstreffen.

Schutterskoningen

Truus Bongaerts van St. Agatha-Haelen
Graad Bongers van St. Petrus-Roggel
Har Derikx van St. Michael-Thorn
Rinus Graef van St. Martinus-Horn (2e keer)
Frank Goeden van St. Sebastianusgilde-Beegden
Yvo Hallmans jeugdkoning van St. Jan-Baexem
Stefan Hamelaers van Maestrictsche DD Stadsschutterij
Pierre Hendriks van Stadssjötterie St. Rosa-Sittard
Mia Hoogmans-Schattorie van Oranje-Boukoul
Jasper Kragten jeugdkoning St. Martinus-Horn
Mien Krekels van St. Urbanus-Grashoek
Henk Kuijpers van St. Margaretha-Ittervoort
John Leibbrand van St. Andreas-Melick
Annie Linssen dameskoning van St. Jan-Baexem
Henk Mols van St. Jacobus-Hunsel
Marco Moonemans van St. Antonius-Altweeterheide
Bërke Mooren van De Breidelzonen-Kessenich
Jos Rijks van St. Nicolaas-Heythuysen
Math Scheenen van St. Jan-Baexem
Gerard Sijben tamboermaître van St. Sebastianus-Laar
Carla Stals van St. Sebastianus-Laar (jeugdkoning)
Henri Verboven van St. Jozef-Lommel
Harie Vergoossen van Kon. Wilhelmina-Hingen Echt
Jack Verkoulen van St. Sebastianus-Heel

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

Dat motto geldt sinds Hemelvaartsdag zeker voor schutterij St. Laurentius-Spaubeek. Toen schoot Erik Hermans, 16 jaar oud, zich tot ieders verrassing koning. Terwijl hij 's ochtends nog niet wist of hij überhaupt wel zou mogen meeschieten, kreeg Erik in de namiddag het zilver omgehangen. En dat terwijl hij voordien nog nooit met de zware buks geschoten had. Als telg uit een oud schuttersgeslacht, en zelf reeds negen jaar lid van de vereniging waaronder zeven jaren als bielemenke en twee jaar in de drumband, kon Erik Hermans blijkbaar niet missen.

Schutterij St. Laurentius is maar wat trots op de jonge koning. In het jaar waarin de vereniging het Zuid-Limburgs Federatiefeest organiseert, straalt Erik de jeugdige kracht uit van het eeuwenoude schutterswezen. Overigens zal de koning zich door zijn moeder als koningin tijdens de feesten laten vergezellen. "Ik heb wel een vriendin, maar op mijn leeftijd weet je maar nooit hoe lang zo iets duurt", aldus een zeer zelfbewuste Erik. "Vandaar dat de mam meegaat, want die hóbste te minste vuur ummer".

INTERNATIONAAL DRIELANDENTREFFEN

– Heerlen 7 + 8 september –

Naast het Zuid-Limburgs Federatiefeest en het Oud-Limburgs Schuttersfeest, vindt er ieder jaar nóg een internationaal schutterstreffen plaats. Dit schutterstreffen, het Internationale Drielandentreffen, wordt jaarlijks gehouden op de tweede zondag van september.

Aan dit in 1962 ontstane internationale schutterstreffen kunnen alle schutterijen uit het drielandengebied Oost-België, Duitsland (gebied rondom Aken) en Zuid-Limburg deelnemen. Met dit schutterstreffen wil men de onderlinge samenwerking bevorderen, meer begrip vragen voor elkaars schietsport en gewoonten, etc etc. De organisatoren hopen zo een bijdrage te leveren aan de eenheidsgedachte in Europa; zeker op schuttersgebied. De deelname van de schutterijen aan dit Internationaal Schutterstreffen moet dan ook gezien worden als een verbroedering van alle schutters met verschillende tradities en folklores. Dit schuttersfeest bevat ook enkele wedstrijdelementen, toch wordt dit als een bijkomstigheid beschouwd en gaat het in eerste instantie om de kontakten. Het zondig moeten presteren en uitblinken hoeft dan ook niet en de leden ondervinden dit Internationaal Schutterstreffen dan ook ieder jaar weer als een gezellig uitstapje en tevens als de afsluiting van het schuttersseizoen, waar steeds met vreugde naar wordt uitgekeken.

Het Internationaal Drielandentreffen, dat om de beurt in Duitsland, België en Nederland wordt georganiseerd, probeert men enigszins in de trant te houden van de in dat land bekende gebruiken en tradities. Dit jaar wordt het Internationaal Drielandentreffen voor de 25ste keer gehouden.

Ofschoon de stadsschutterij St. Sebastianus-Heerlen wel over een lokatie beschikt waar met de zware buks geschoten kan worden, vindt hier slechts een deel van het gehele programma plaats. Helaas is de lokatie niet groot genoeg om het grote aantal deelnemende schutterijen te ontvangen. Men is daarom op zaterdag 7 september voor de schietwedstrijden uitgeweken naar een terrein op de Heerlerbaan tegenover de Vroedvrouwen-school.

Vanaf 14.30 uur zullen hier de zestallen van de deelnemende schutterijen onderling uitmaken welk zestal als winnaar uit de bus komt. Voor ieder land afzonderlijk worden geldprijzen of bekens ter beschikking gesteld, tevens zijn er erekruizen voor de beste schutters.

Op zondag 8 september zal het verdere verloop van het feest plaatsvinden en wel op het Bekkerveld in Heerlen (nabij het hoofdbureau van de politie en de brandweerkazerne). Het programma ziet er als volgt uit:

- 09.30 uur Eucharistieviering in de H. Annakerk op het Bekkerveld, hierbij worden de deputaties van alle deelnemende schutterijen met vlag verwacht.
- 10.30 uur Bekkerveld: Aanvang vogelschieten voor het Presidium van het Dreiländertreffen en alle voorzitters van de deelnemende schutterijen; inzet is de Hans Wilms-wisselbeker. Geschoten wordt met een flobert op een kogelvanger.
- 13.30 uur Ontvangst van genodigden en alle koningen (koningsparen).

14.00 uur Opening van het schuttersfeest door de Edelachtbare Heer P.H. van Zeil, Burgemeester van Heerlen. Aansluitend worden de volksliederen ten gehore gebracht en worden de vlaggen van de deelnemende landen gehesen. Aansluitend vindt de optocht met defilé plaats.

16.00 uur Aanvang van de overige wedstrijden.

17.00 uur Koningsvogelschieten voor alle aanwezige koningen. Dit gebeurt eveneens op de kogelvanger.

19.00 uur Proclamatie van de nieuwe internationale koning; tevens uitreiking van de overige prijzen.

J.J. Lammeretz, secretaris.

WIJ GEDENKEN

Wiel van Ninhuijs, lid van schutterij St. Hubertus-Beringe en jarenlang leider van Drumband St. Jozef-Beringe. Overleden op 26 januari in de leeftijd van 58 jaar. Thei Reinders, ere-bestuurslid van Schuttersbond Juliana.

Joep Keulen, lid van St. Pancratius-Munstergeleen. Overleden op 10 februari in de leeftijd van 65 jaar.

Jean C. Rademakers, ere-bestuurslid van St. Johannes en Clemens-Merkelbeek. Overleden op 16 februari in de leeftijd van 63 jaar. Schrijver van het gedicht 'Sjötiefies' (zie LS nummer 8, pagina 36).

Sjaak de Jong, lid van schutterij St. Nicolaas-Heythuyzen. Overleden op 20 februari in de leeftijd van 70 jaar.

Zef Swillens, erekolonel van St. Mauritius-Strucht. Overleden op 20 februari op de leeftijd van 78 jaar.

Naud Smeets, Officier van St. Sebastiaan-Schimmert. Overleden op 26 februari op de leeftijd van 55 jaar.

Sjra Bosmans, lid van St. Lambertus-Neeritter. Overleden op 27 februari in de ouderdom van 91 jaar.

Pierre Huijskens, ere-voorzitter van St. Sebastianus-Ell. Overleden op 27 februari.

Fien Lemmens-Franck, ere-lid van St. Laurentius-Spaubeek. Overleden op 27 februari op de leeftijd van 78 jaar.

Sraar Baltussen, ruim 40 jaar lid van St. Jan-Grubbenvorst. Overleden op 7 maart in de leeftijd van 64 jaar.

Bërke Ramaekers, lid en mede-oprichter van schutterij St. Ansfried-Thorn. Overleden op 14 maart op 78-jarige leeftijd.

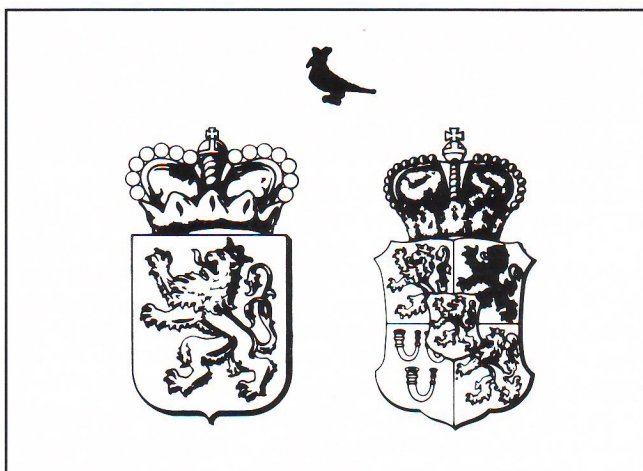
Pierre Lenaers, meer dan 60 jaar lid en vele jaren secretaris-penningmeester van schutterij St. Antonius-Stramproy. Overleden op 7 april in de leeftijd van 80 jaar. (Zie ook LS nr 8, pagina 16).

M. van de Bergh, oudste lid van St. Jan-Nieuwstadt. Overleden op 20 april in de leeftijd van 76 jaar.

Sjeng Verleysdonk, 49 jaar lid en erelid van schutterij Oranje-Boukoul. Overleden op 22 april in de leeftijd van 86 jaar.

Sjeng van Promeren, Kolonel en 41 jaar lid van schutterij St. Joseph-St. Geertruid. Overleden op 23 april in zijn 77ste levensjaar.

Joseph Clement, 40 jaar lid en beschermheer van Schutterij St. Johannes en Clemens-Merkelbeek. Overleden op 8 mei op 79-jarige leeftijd.

OAD-LIMBURGS SJÖTTERSFIËST

Huër, het rôffele van de trômme;
de sjôtte zeen weer present,
oet alle dörpe samegekômme,
veur het oad-Limburgs evenement.
Kiek ze dao marsjere,
de gezichte ernstig-strak.
Niks maag aan de groep mankere,
allemaol netjes in ut pak.
Keuninge, mèt het zilver omhange
en mèt eine mantjel van fluweel,
mèt in de auge ein stil verlange:
mesjien vèltj mich ein prieske ten deil.
Keuninginne in vol ornaat,
mèt bloome in de henj,
loupe fier en hiël kordaat,
mèt tot aan ut endj.
In de wei begintj ut al te spanne,
bukse waere opgelagdj.
Menig bölke zal nog motte valle,
menig scheinbeedje opgezagdj.
Het is ein drökdje om noëts te vergaete,
euveral is aan gedachdj,
dao kinse drinke of get aete,
want nemens heet get mètgebracht.
De bukse bliëve knalle,
de spanning stijgt mèt ut oor.
18 puntje motte valle,
den pas geit ut kavele door.
Soms heur se eine juichkreet klinke,
d'r is neet ein puntje gemistj.
Mer aan det eine dörve ze nog neet te dinke,
det mot nog waere beslistj.
De manne zweite en wachte,
zoa is het oad-Limburgs sjöttersfiëst.
En ederein zeet in gedachte:
het is toch ein prachtig fiëst.

GEERTRUI.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag.
Colofon + voorwoord	1
Het eerste Oud-Limburgs Schuttersfeest Buggenum	2
Secretaris poetst de plaatjes	6
Weer een nieuwe schutterij	7
Agenda	7
Van Jachthoornkorps naar Drumfanfare	8
St. Landricusgilde te Echt hernieuwd	9
De vrouw in het schutterswezen	10
20 jaar geleden...	
Oud-Limburgs Schuttersfeest te Kinrooi	13
Koninklijke Schutterij St. Elisabeth-Stokkem (5)	14
Landstiel voor Drumfanfare Schutterij	
St. Oda-Boshoven	15
Schutterij 't Zandakergilde St. Jan-Venray	16
Krantekoppen	16
Gilde-congres 1991	17
Cultuurprijs voor St. Hubertus-Schaesberg	17
Impressie van het OLS-1990 in Landgraaf	18
OLS bij voorbaat een financieel succes	21
Schutterijen en schuttersgilden IV	22
Zuid-Limburgs Federatiefeest 1991:	
'Een dagje uit voor het hele gezin'	23
Sprokkelingen	23
Vrouwelijke koning in Haelen	24
Vaandelparade op het Vrijthof	25
Onder de schietboom	26
Adreswijzigingen	27
Limburgs schutterswezen vertegenwoordigd op de tentoonstelling "50 jaar Verbond voor Heemkunde" te Antwerpen	32
Wij feliciteren	33
Internationaal Drielandentreffen Heerlen	35
Wij gedenken	35
Oad-Limburgs Sjöttersfiëst	36
Inhoudsopgave	36
Redactie	36

REDACTIE

- ☆ Hoofdredacteur/Algemeen coördinator Nederland:
Wim Pijpers Brouwerslaan 25 6093 GG Heythuysen;
Tel. 04749-2868.
- ☆ Algemeen coördinator België: Drs. Jan Gerits Groen-
straat 56 3941 Eksel; Tel. 011-732960.
- ☆ Schuttersbonden Berg en Dal, St. Gerardus-Amsten-
rade en Zuid-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jos Gerits
Soppestraat 12 6176 AM Spaubeek; Tel. 04493-2296.
- ☆ Schuttersbonden Eendracht Maakt Macht en Juliana:
Piet Hermans Hegstraat 13 6001 EW Weert; Tel. 04950-
44548.
- ☆ Schuttersbonden De Maasvallei en Maas & Kempen:
Werner Smet Breeërsteenweg 124 3640 Kinrooi; Tel.
011-563132.
- ☆ Schuttersbond Eendracht Born-Echt en Midden-Lim-
burgse Schuttersbond: Drs. Jean Walraven Borgeind
21 6041 AP Roermond; Tel. 04750-18124.

WIJ WENSEN IEDEREEN EEN SUCCESVOL

O.L.S. - 1991

LAARZEN LAARZEN LA
 SCHOENEN SCHOENEN
 BATONS BATONS BATC
 POMPONS POMPON
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOEN
 INSTEPSCHOENEN IN
 OVERSCHOENEN OV
 HANDSCHOENEN HAN
 OPERA-OPERETTE-SCI
 TONEELSCHOENEN

VAN BEERS B.V.
 SCHOENFABRIEK

Vaartstraat 40, 5171 JE Kaatsheuvel NL
 Tel.: 04167-72254, b.g.g. 76548
 België, BRD, 00-314167-72254

LIMBURGSCH **POST**
drukt alles puntgaaf

Heerstraat Noord 69
 6099 AW Beegden

Postbus 5033
 6097 ZG Beegden

Telefoon 04747-1651
 Telefax 04747-2891

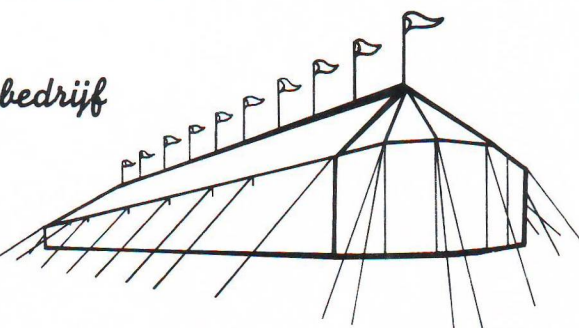
bouwkundig
ADVIESBURO
 WESTHOFF-SMEETS
 heythuysen

Te koop:

45 in goede staat verkerende
FANTASIE-UNIFORMEN
 met kolbak, kleur bruin.

Inlichtingen 04760-72241.

Tentenverhuurbedrijf

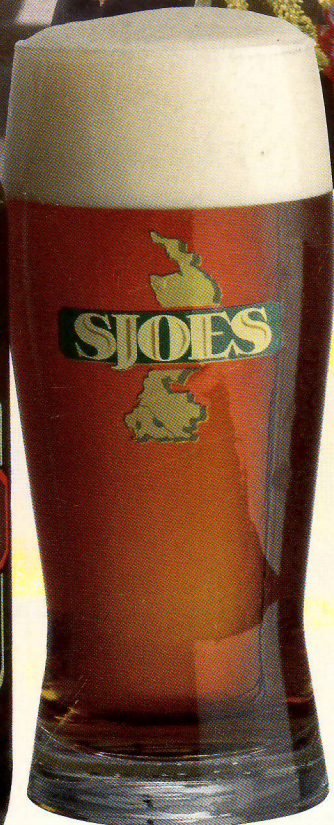
Dekkleedenfabriek

Schepengraaf 7a
 6035 PT Ospel
 Tel. 04951-41312

V.O.F. PELLEMANS

Tentenverhuur
 Parasolverhuur
 Toiletwagenverhuur
 Zeilmakerij

LIMBURGSE BIERSPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
KONINGSPAAR

